

Jaarverslag NVKC 2013

Algemeen jaarverslag

Professionele Standaard

Het belangrijkste 'wapenfeit' van 2013 voor de NVKC was het aanvaarden van de Professionele Standaard Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde door de algemene ledenvergadering in november. Wat in 2011 begon als een voorgenomen herziening van de 'Richtlijn aantal klinisch chemici en medewerkers' uit 1995, mondde in 2013 uit in deze Standaard die primair alle normen verbindt die van toepassing zijn op het vakgebied. Het document legt daarmee in belangrijke mate de kaders vast voor de inhoud en de kwaliteit van klinisch chemische laboratoriumzorg in Nederland, ongeacht de organisatievorm.

Meerjarenbeleidsplan

Het Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 vond zijn opvolging in een nieuw meerjarenbeleidsplan 2014-2018 dat eveneens door de Algemene ledenvergadering in november 2013 werd aangenomen. Vooruitlopend hierop is aan de commissies verzocht om via hun werkplannen voor 2014 hieraan alvast mede invulling te geven.

Vakgroepsvisitaties

Na een voorbereidingsperiode van twee jaar ging de ledenvergadering van april akkoord met het Reglement Vakgroepsvisitaties en kon na de zomervakantie daadwerkelijk een aanvang gemaakt worden met de uitvoering van vakgroepsvisitaties.

OMS synergetraject

In 2013 heeft de Orde van Medisch Specialisten belangrijke stappen gezet om het komen tot een federatief verband van alle medisch wetenschappelijke verenigingen. Het jaar 2014 is benoemd tot transitiejaar om in 2015 te kunnen starten met de Federatie Medisch Specialisten Nederland. Als toehoorders hebben NVKC, NVZA en NVKF dit proces van nabij meegemaakt en het bestuurlijk akkoord dat hiervoor was opgesteld ondertekend. Toegezegd is dat de 'observatoren' vanaf het begin in dit transitietraject zullen worden meegenomen.

Organisatie van de vereniging

Ter bevordering van de onderlinge samenhang en kruisbestuiving tussen commissies enerzijds en het efficiënt inzetten van ieders beperkte tijd anderzijds,

heeft het bestuur aan de gezamenlijke commissies en werkgroepen voorgesteld om voortaan in clusterverband te opereren. Daarbij is analogie gezocht met de OMS: beroepsbelangen, opleiding en kwaliteit. Het model is gepresenteerd aan de commissies op de jaarlijkse werkplanbespreking in september en daar in goede aarde gevallen. Besloten is om er een vierde cluster aan toe te voegen: wetenschap. De facto functioneerden de clusters kwaliteit en opleiding reeds op deze wijze; de clusters bedrijf/beroep en wetenschap krijgen in 2014 verder vorm. De Commissies PR, Buitenland en Historie zorgen voor even zo belangrijk algemeen flankerend beleid.

Ten behoeve van de continuïteit van de vereniging heeft het bestuur besloten de deelname van Klinisch chemici in opleiding aan commissies en werkgroepen niet meer te limiteren en dat zij als volwaardig lid deel kunnen deelnemen waar dit reglementair is toegestaan. Het bestuur heeft zelf het goede voorbeeld gegeven door een lid van het Bestuur KCio als toehoorder toe te laten bij haar vergaderingen. Inmiddels hebben tal van Commissies de deelname van KCio's uitgebreid.

Wettelijke erkenning

Ook in 2013 vormde dit een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur. Tezamen met de VAL is het gesprek met het ministerie van VWS opnieuw aangegaan. Duidelijk werd dat de evaluatie van de Wet BIG afgewacht moest worden om op dit dossier voortgang te kunnen boeken. De NVKC is betrokken geweest bij deze evaluatie door middel van het invullen van een vragenlijst en het mondeling toelichten daarvan. Daarnaast is NHG en OMS gevraagd om ondersteuning in de vorm van een schriftelijke aanbeveling tot opname van de klinisch chemicus in de wet BIG. In november verscheen het lijvige evaluatierapport waarin een aantal aanbevelingen staan opgenomen die mogelijk ruimte bieden voor veranderingen in de status quo, zij het niet op de korte termijn.

EC4

In EFLM/EC4 verband is jarenlang veel moeite gestoken in de lobby om de vernieuwde Europese Richtlijn Erkenning Beroepskwalificaties door zowel het Europese Parlement als de Europese Commissie aangenomen te krijgen. Nu dit is gelukt, is er uitzicht op de totstandkoming van een Common Training Framework voor het beroep dat in heel Europa van kracht zal worden.

1e Lijnsdiagnostiek

In maart 2013 heeft de minister van VWS aan de Eerste en Tweede Kamer een zgn. 'voorhangbrief' gestuurd met betrekking tot de eerstelijnsdiagnostiek naar aanleiding van een advies van NZa dienaangaande. Samen met OMS en NVMM is veel moeite gedaan om het eenzijdige beeld wat hieruit naar voren kwam bij te stellen. Met dezelfde partners is getracht om de zorgverzekeraar die meende dat de totale laboratoriumdiagnostiek in Nederland wel in 5 grote laboratoria te centraliseren viel, op andere gedachten te brengen. De inzet daarbij is steeds gericht op borging van de kwaliteit van het gehele diagnostische proces van afname tot interpretatie, ongeacht lijn of organisatievorm.

Daarnaast is overleg geweest met de KNOV over toevalsbevindingen bij diagnostiek bij zwangeren; dit heeft geleid tot een standpuntbepaling die ook richting NVOG is gezonden.

Met de NDV is gesproken over het rechtstreeks aanvragen van laboratoriumonderzoek door diëtisten, waaruit een advies aan de leden voortvloeide. Dit gesprek is nog gaande.

FMLS

Het FMLS bestuur, bestaande uit de voorzitters van CMI, NVKC en VGKL heeft gesproken over de status van de gezamenlijke cursussen voor laboratoriumspecialisten in opleiding. Daarnaast is er in een breder gezelschap van bij de verschillende opleidingen betrokkenen een brainstorm bijeenkomst geweest over het divergeren van de opleidingen in de toekomst. Dit zal in 2014 worden vervolgd.

KNMP/NVZA/NVKC

Aan het eind van het verslagjaar werd slapende samenwerkingsverband met KNMP en NVZA opgewekt door het aanzoeken van een nieuwe voorzitter voor de stuurgroep.

Vereniging

Facts and figures

Aan het einde van het verslagjaar had de NVKC 705 leden: 285 geregistreerde klinisch chemici, 13 artsen klinische chemie, 76 klinisch chemici in opleiding, 134 gepensioneerde klinisch chemici, 6 ereleden en 1 lid van verdienste. Daarnaast waren er 136 'gewone' leden, 20 gepensioneerde leden, 4 studentleden en 30 bedrijfsleden.

Veel meer dan het aantal leden zegt de activiteit van die leden iets over de dynamiek van de vereniging. De NVKC telt ruim 45 eigen commissies en werkgroepen en is daarnaast vertegenwoordigd in meer dan 100 externe/aanpalende organisaties. De onderlinge banden blijven versterkt binnen de 9 regio's die regelmatig bijeenkomen en eigen activiteiten ontplooiën.

Het bestuur onderkent het cruciale belang van actieve participatie van de leden en wil dit ook zoveel mogelijk stimuleren en faciliteren. De infrastructuur die het verenigingsbureau door zijn centrale ligging en goede

bereikbaarheid met het openbaar vervoer daarbij biedt, is daarvoor bevorderlijk. Ter illustratie: in 2013 werd er gemiddeld meer dan 25 maal per maand op het bureau vergaderd: Steeds meer ontdekken commissies en werkgroepen ook het gemak van telefonisch vergaderen; het bureau reserveerde er gemiddeld 10 per maand. Het aantal e-maillijsten waarmee commissies en leden onderling eenvoudig kunnen communiceren bedroeg eind 2013 meer dan 40.

De mensen

In de voorjaarsledenvergadering heeft het bestuur afscheid genomen van dr. Warry van Gelder wegens het verstrijken van zijn reguliere zittingstermijn. Op deze bestuurszetel in kwaliteit van RGS geregistreerd laboratoriumspecialist is in de najaarsledenvergadering dr. Ruben Baumgarten benoemd. In november is eveneens afscheid genomen van penningmeester dr. Rein Hoedemakers. Zijn plaats is ingenomen door dr. Karin Nabbe, die reeds in de voorjaarsvergadering in het bestuur was benoemd.

Wegens zijn grote verdiensten voor de vereniging heeft de ledenvergadering ingestemd met het bestuursvoorstel om prof. dr. Hans Willems te benoemen tot erelid van de vereniging. Het erelid dr. Rob T.P. Jansen kreeg bij zijn pensionering in juni de grote vergaderzaal van het NVKC kantoor naar zich vernoemd.

Dr. Ron van Schaik werd benoemd tot hoogleraar farmacogenetica aan het Erasmus MC.

Dr. Huib Storm werd benoemd tot penningmeester van EFLM/EC4

Dr. Inez-Anne Haagen is voorzitter geworden van de EC4 registratiecommissie.

In februari 2013 is Michelle Meijer-Kleerekoper in dienst gekomen als office manager op het NVKC bureau. Aan het einde van het verslagjaar hebben we afscheid genomen van administratief medewerker Els Barmen 't Loo wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Haar aanstaande vertrek vormde aanleiding tot een taakherschikking op het bureau; er werd een vacature gesteld voor een full time administratief medewerker. De tijdelijke arbeidsovereenkomst met Jacqueline Veldhuizen kon hierdoor niet worden verlengd. Voor de ondersteuning van de Werkgroep Richtlijnen werd hulp van buiten gezocht in de persoon van dr. Wilhelmine Verboeket. Het cluster Bedrijf en Beroep wordt op tijdelijke basis ondersteund door drs. Rob Janssen.

In het verslagjaar zijn de leden drs. G.L. van Boetzelaar, drs. J.G. Bouman, dr. J.J.T. Gerding, dr. W.G. Haije, dr. E.J. Harthoorn, drs. Ph. Jacobs, dr.ir. P. Kuppens, dr. A.H. Veefkind, dr. C.L.J. Vink en prof. dr. S. Wadman ons ontvallen. In oktober werden we bovendien opgeschrikt door het overlijden van onze oud-office manager Corry Swijnenburg.

Hieronder doen NVKC commissies en werkgroepen op hun eigen wijze verslag over het afgelopen jaar.

Cluster Kwaliteit

Commissie Kwaliteit

De Commissie heeft in het verslagjaar 5 maal vergaderd. Dr. Mark Thelen trad af als voorzitter wegens zijn aantreden als directeur SKML halverwege het verslagjaar. Dr. Inez Anne Haagen volgde hem op. Dr. Arjan Albersen en dr. Joost van Pelt traden toe als nieuw lid. Dr. Nannette Brouwer bleef na afronding van haar opleiding deel uitmaken van de Commissie; de KCio's dr. Karlijn van Keulen en dr. Roseri Roelofsen treden per 1 januari 2014 toe.

ISO 15189

Nadat het transitieplan van CCKL naar ISO15189 accreditatie in 2012 is vastgesteld heeft de commissie kwaliteit in 2013 verder bijgedragen aan het ondersteunen van de transitie. In samenwerking met RVA en andere wetenschappelijke verenigingen is in de stuurgroep transitie accreditatie bijgedragen aan het uitwerken van praktische zaken zoals definitie van flexibele scopes, accreditatieschema met verwijzing naar NVKC richtlijnen en erkenning van de nieuw opgerichte vakgroep visitatie die nodig is om een tweejaarlijks auditregime mogelijk te maken. Omdat een aantal van deze zaken ook na 2013 aandacht vraagt is er voor gekozen om de stuurgroep continuïteit te geven onder de NEN commissie IVD. De commissie kwaliteit heeft ondersteuning van de NVKC leden bij de transitie ter hand genomen door een PAOKC te organiseren rondom ISO15189. Getuige de overweldigende inschrijving en positieve feedback was dat een goed initiatief.

Landelijke referentiewaarden

De ambitie om te komen tot landelijke referentieintervallen waar dat mogelijk is, is in de uitwerking gestuit op de noodzaak om zaken zodanig zorgvuldig te doen dat het op nationaal niveau niet kan. De ambities van dit project zijn daarom ondergebracht in de Kalibratie 2.000 scope waarin SKML, referentielaboratoria en researchlaboratoria werken aan harmonisatie en standaardisatie in internationale afstemming.

Kwaliteitscursus

Vanuit de commissie kwaliteit zijn de eindtermen van de opleiding op het gebied van kwaliteit gedefinieerd en aangevuld op basis van de nieuw te implementeren ISO15189 norm. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de vakinhoudelijke onderdelen die in het cursorisch onderwijs (o.a. kwaliteitscursus) aan bod dienen te komen en de te verwerven competenties tijdens de opleiding in de praktijksituatie. Hiermee kan het onderwerp kwaliteitszorg in de toekomst beter in het opleidingscurriculum van de verschillende medische laboratoriumspecialismen worden verankerd. Na goedkeuring zullen de criteria van deze vernieuwde cursus kwaliteit aan commerciële aanbieders worden voorgelegd als sjabloon voor hun cursus. Omdat ook de werkgroep Managementcursus werkt aan een module kwaliteit is gekeken welke onderdelen als

basis vroeg in de opleiding (kwaliteitscursus) van belang zijn en welke aan het einde van de opleiding verdieping behoeven bijvoorbeeld in een extra module van de managementcursus over Management & Kwaliteit.

Internationaal

Op het internationale toneel neemt de commissie kwaliteit deel in de ISOTC212 waarin naast de ISO15189 ook de ISO22870 over POCT en normen over referentiemethoden, referentiemethoden en meetonzekerheid worden behandeld. De Nederlandse bijdrage is erop gericht om de ambities met betrekking tot kwaliteit van uitkomst zo veel mogelijk door de laboratorium professionals te laten bepalen.

Bij EFLM neemt de commissie kwaliteit deel in de commissie kwaliteit. Dr. Wim Huisman is voorzitter van de commissie kwaliteit. Ook is er deelname in de onderliggende werkgroepen accreditatie en IVD. De werkgroep accreditatie stemt Europees af over de invloed die we als professionals willen hebben op de ISO norm ontwikkeling. De werkgroep IVD stemt samen met in IVD industrie op Europees niveau af hoe harmonisatie en standaardisatie bereikt kan worden en hoe IVD regelgeving hierin kan faciliteren.

Werkgroep Richtlijnen

De WG Richtlijnen maakte in 2013 een doorstart onder voorzitterschap van dr. Yvette Kluiters. In verband met de omvang van de werkzaamheden is voor het secretariaat externe ondersteuning gezocht in de persoon van dr. Wilhelmine Verboeket. De werkgroep heeft in 2013 zes keer vergaderd, waarvan vijf keer telefonisch. Daarnaast heeft de NVKC als toehoorder tweemaandelijks de vergaderingen van de Raad Kwaliteit van de OMS bezocht. Ten slotte is er maandelijks lunchoverleg geweest met alle wetenschappelijke verenigingen.

Eigen NVKC Richtlijnen

In 2013 zijn een drietal richtlijnen - volgens het Reglement Organisatie, Ontwikkeling en Autorisatie van Richtlijnen - tijdens de ALV bekrachtigd. Het betreft:

- Richtlijn Aanbevolen werkwijze en terminologie bij de microscopische beoordeling van het bloedbeeld (het "Difboekje")(VHL/NVKC) (april 2013)
- Richtlijn Veneuze Bloedafname (november 2013)
- Professionele Standaard Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde (november 2013)

Bovendien is tijdens de najaarsvergadering de formele lijst met richtlijnen vastgesteld. Op deze essentiële richtlijnen zijn we toetsbaar. Het betreft NVKC Richtlijnen die na 2011 - tijdens een ALV - zijn bekrachtigd. Momenteel wordt gewerkt aan een procedure om reeds bestaande richtlijnen (die mogelijk op die lijst thuis horen) via accordering door de ALV aan de lijst toe te voegen.

NVVC Richtlijnen in bewerking

- Richtlijn Analytische kwaliteitscontrole met behulp van Six Sigma (SKMS): in afrondingsfase.
- Richtlijn POCT in de eerste lijn (in samenwerking met NHG, SAN en NVVM): in ontwikkeling.
- Leidraad Interactie klinisch-chemische parameters en geneesmiddelengebruik (SKMS): in opstartfase.
- Doorontwikkeling Richtlijn Vrijgave van laboratoriumuitslagen (SKMS): in opstartfase.
- Richtlijn Prospectieve risicoanalyse: document ontwikkeld door een kleine werkgroep wordt verder ontwikkeld.
- Richtlijn Verificatie en validatie van testen en apparaten. De aanzet hiervoor - die is opgesteld binnen de Commissie Kwaliteit - wordt verder ontwikkeld.

Richtlijnen van anderen, bekrachtigd door NVVC

- Koorts bij kinderen (NVK, NVVC deelname)
- Dementie (NVKG, NVVC deelname)
- Preventief Medisch Onderzoek (KNMG, NVVC deelname)

Richtlijnen van anderen in bewerking

- Evidence-based richtlijn diagnostiek, behandeling en follow-up van nierstenen (NVU, NVVC deelname): commentaarfase.
- Richtlijn Schildklier carcinoom (IKNL, NVVC deelname): commentaarfase.
- Herziening richtlijn antitrombotisch beleid (NIV/NVCC, NVVC deelname): in ontwikkeling.
- Richtlijn colorectaal carcinoom (IKNL, NVVC deelname): in ontwikkeling.

SKMS (Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten)

In 2013 werd verder gewerkt aan twee SKMS projecten (vanuit het gealloceerd budget) die in 2012 gestart waren. Het betreft:

- Implementatie richtlijn Consultverlening. In dit project werden hulpmiddelen ontwikkeld om de in 2012 bekrachtigde richtlijn Consultverlening door specialisten laboratoriumgeneeskunde (klinische chemie) te implementeren. In het kader van dit project werd op 19 september 2013 een PAOKC over Consultverlening georganiseerd, met een uitgebreide syllabus. Dit project is eind 2013 afgerond en zal in 2014 een vervolg krijgen in de vorm van een workshop over reflecterend testen.
- Zes sigma in het klinisch laboratorium. In dit project wordt een richtlijn ontwikkeld die – in zeer praktische zin – een handleiding vormt voor het klinisch chemisch laboratorium, hoe de Six Sigma benadering kan worden toegepast bij de analytische kwaliteitscontrole. Dit project is in de afrondingsfase en zal in 2014 ter commentaar worden voorgelegd aan de NVVC leden.

Een tweetal SKMS projecten (vanuit het gealloceerd budget) is gestart in december 2013. Het betreft:

- Interactie klinisch chemische parameters en geneesmiddelengebruik. In dit project wordt een overzicht samengesteld van de belangrijkste geneesmiddeltest interacties, gezien vanuit de optiek

van het klinisch chemisch laboratorium. Er wordt een leidraad opgesteld voor laboratoriumspecialisten klinische chemie om de consultfunctie naar de aanvragend arts op het gebied van geneesmiddeltest interacties vorm te geven. Dit project loopt tot eind 2015.

- Doorontwikkeling richtlijn Vrijgave van laboratoriumuitslagen. In dit project wordt de huidige richtlijn doorontwikkeld, waarbij gewerkt zal worden met onderzoeksvragen en literatuursearch, in samenwerking met KiMS (Kennisinstituut Medisch Specialisten). Dit project loopt tot eind 2015.

In 2013 is ook een nieuwe SKMS projectaanvraag (vanuit het gealloceerd budget) goedgekeurd:

- Flankerend beleid bij (on)verwachte klinisch-chemische laboratoriumuitslagen – inventarisatie. In dit project wordt de mate en wijze van praktijkvariatie – en de (on)wenselijkheid daarvan – geïnventariseerd met betrekking tot beleid bij (on)verwachte klinisch-chemische laboratoriumuitslagen. Daarnaast wordt een overzicht samengesteld van de juridische kaders en normen die reeds bestaan over dit onderwerp, de uitkomsten van literatuuronderzoek en mogelijk evidence-based conclusies. Dit project zal medio 2014 starten en loopt tot medio 2016.

Bij twee in 2013 goedgekeurde SKMS projecten (vanuit het centraal budget) zijn we als NVVC/VAL betrokken:

- Richtlijn basisdiagnostiek cardiovasculair risicomanagement en behandeling van hypertensie bij kinderen met obesitas. De hoofdindienaar van dit project is de NVK. In dit project wordt een richtlijn ontwikkeld met speciale aandacht voor diagnostiek en behandeling van hypertensie voor kinderartsen, kinderendocrinologen, kinder nefrologen in ketenzorg met jeugdartsen en huisartsen. Het project is in de opstartfase; de NVVC is gevraagd om te participeren in een klankbordgroep.
- Choosing wisely in Nederland. De hoofdindienaar van dit project is de Orde van Medisch Specialisten. Doelstelling is het stimuleren van verstandige keuzes door het formuleren van testen of behandelingen die in de gegeven situatie niet of minder effectief zijn. De NVVC Werkgroep Verstandig Kiezen participeert in dit project (Zie ook Commissie PR).

Commissie Vakgroepsvisitaties

Op 8 april 2013 heeft de ledenvergadering van de NVKCL goedkeuring verleend voor de aanstelling van een Commissie Vakgroepsvisitaties. Vakgroepsvisitaties zijn een verplicht onderdeel geworden voor herregistratie van geregistreerde laboratoriumspecialisten. De visitatie verloopt per vakgroep en vindt een keer per vier jaar plaats. Het reglement van de vakgroepsvisitaties en de Commissie werd in dezelfde ledenvergadering goedgekeurd. Op 11 juni 2013 werden de leden van de Commissie Vakgroepsvisitaties benoemd door het bestuur van de NVVC. Na april 2013 heeft de commissie twee keer vergaderd en is een rooster opgesteld voor visitatie van alle bekende vakgroepen klinische chemie in Nederland. Na een

oproep onder de leden is een werkgroep van visiteurs samengesteld die bij het CBO een training volgde. In 2013 hebben er 7 vakgroepsvisitaties plaatsgevonden waar er 2 volledig zijn afgerond.

Cluster Opleiding

Opleidingscommissie

De Opleidingscommissie is in 2013 zeven maal bijeen geweest. Er is 1 opleiderdag gehouden en 1 maal gezamenlijk vergaderd met Registratie-, Visitatie-, Tentamencommissie en bestuur KCio. Begin 2013 heeft prof.dr. Hans Willems afscheid genomen als voorzitter van de Opleidingscommissie. Lindemans heeft zijn taak ad interim overgenomen tot Kusters eind 2014 zal aantreden als voorzitter. KCio dr. Holger de Wolf werd opgevolgd door dr. Michael Bots, KCio dr. Helma de Jong door dr. Jolande Vis. Dr. Ellen Kuiper-Kramer heeft zich teruggetrokken, de Algemene Ledenvergadering heeft dr. Warry van Gelder in haar plaats benoemd.

Opleiding nieuwe stijl

De eerste KCio's nieuwe stijl hebben de opleiding afgesloten en het laatste tentamen oude stijl is afgelegd. Met het gereedkomen van het curriculum voor het fellowjaar is nu de gehele opleiding nieuwe stijl beschreven.

Evaluatie basisjaar

De evaluatie van het basisjaar kende over het algemeen positieve uitkomsten. Er zijn geen concrete wijzigingen aangebracht anders dan het terugbrengen van het aantal KPB's naar 12 per jaar. Hoewel er in 2013 met alle betrokkenen lang en breed gesproken is over transfusie en hoe dit in de verdiepingfase nog weer centraal aan bod zou kunnen komen, is uiteindelijk besloten hier toch vanaf te zien, met de aanbeveling aan de opleiders om de bloedtransfusieproblematiek gedurende de gehele opleiding onder de aandacht van de KCio te houden. De aansluiting met het theoretisch onderwijs door Sanquin is verbeterd.

De landelijke opleidingsdagen zijn door de KCio's geëvalueerd en in het algemeen positief beoordeeld. Eind 2013 is gestart met de voorbereiding van de evaluatie van het verdiepingjaar.

Onder het prikkelende thema "Opleiden voor de toekomst: Wetenschap of Ondernemerschap?" werd tijdens de vrijdagmiddagssessie op het voorjaarscongres stevig gediscussieerd over de inhoud van de opleiding. Als men mocht kiezen over wat er uit de opleiding zou moeten en wat er juist nieuw in opgenomen moet worden, dan divergeren de meningen. Zeker de rol van de wetenschap in de opleiding staat ter discussie. Het algemene beeld was: zorg voor een stevige basis en geef daarna veel ruimte om te differentiëren c.q. een profiel te kiezen: inhoudsspecialist/onderzoeker, specialist innovatie, specialist/ondernemer, etc. Modules moeten variëren in tijd, afhankelijk van het onderwerp.

Kwaliteitsinstrument

Op 30 januari was er een druk bezochte opleiderbijeenkomst. Een tweetal hoofdzaken bepaalden de

agenda: kwaliteitsinstrument en evaluatie van het basisjaar. Prof. dr. Hans Willems gaf een presentatie van de resultaten van de pilot Kwaliteitsinstrument zoals die in 2012 werd gehouden. Binnen de opleiders is er geen consensus over de inzet van dit instrument. De discussie spitste zich toe op het feit of een kwaliteitsinstrument primair mag worden ingezet om reductie van het aantal opleidingsinstituten te realiseren. Voor inzet als kwaliteitsverbeterinstrument is wel draagvlak. Van een verdere uitwerking hiervan is het in 2013 niet gekomen.

Toewijzing opleidingsplaatsen

Voor de verdeling van de opleidingsplaatsen over de OOR's is gebruik gemaakt van het in 2012 aangenomen schema hoe de krimp in vier jaar (2013-2016) te verdelen. Binnen iedere OOR is vervolgens de toegewezen opleidingscapaciteit verdeeld. De verdeling in 2014 over de opleidingsinstituten is door het bestuur van de NVKC ingediend bij de BOLS-kamer en is door VWS geaccepteerd. In 2013 zijn 13 KCio's met hun opleiding gestart en dit aantal was ook uitgangspunt voor de verdeling tot en met 2016. Het Capaciteitsplan voor 2015 geeft echter een bandbreedte van 15-16 voor de klinische chemie te zien; de resultante van het door het Capaciteitsorgaan gehanteerde model. Met BOLS is gesproken over meer beleidsrijk toewijzen van opleidingsplaatsen, op basis van vraagparameters.

Externe contacten

Tijdens een invitationale conference georganiseerd door BOLS onder de titel "Panta Rhei, werd aandacht besteed aan Regiogebonden opleiden, krimpscenario's, toewijzingssystematiek, "exposure" aan een breed spectrum van zorgaspecten als kenmerk van opleiden en effecten van lateralisatie daarop. Prof. dr. Guus Sturk en prof. dr. Jan Lindemans waren daarbij.

De collegae Lindemans en Sturk hebben samen ook drie vergaderingen van de Raad Opleiding van de Orde in 2013 als toehoorder bijgewoond. De bezuinigingen op het Opleidingsfonds en het beoordelen van de kwaliteit van opleidingen waren hier de belangrijkste agendapunten.

Concilium Clinicum Chemicum

Het Concilium van de NVKC heeft in 2013 drie maal vergaderd. Overeenkomstig haar rol in de Vereniging heeft zij zich in bespiegelende en adviserende zin met name bezig gehouden met de opleiding tot klinisch chemicus, het beroepsprofiel van de laboratoriumspecialist klinische chemie met bijzondere aandacht voor de wetenschapsaspecten, het concept basisberoep in de zin van de wet BIG en de vestiging cq. behoud van leerstoelen klinische chemie.

Basisberoep

Aanleiding voor bespreking van het onderwerp Basisberoep was een concrete adviesvraag van het bestuur. Dat advies werd eind van het jaar uitgebracht in de vorm van verschillende scenario's om tot zo'n basisberoep te komen. In 2014 zal na beraad met het bestuur een concreter voorstel worden uitgewerkt.

In dit kader heeft het Concilium ook kennis genomen van het eind van het jaar uitgebrachte rapport van de evaluatie van de wet BIG en de mogelijke betekenis daarvan voor onze beroepsgroep.

Wetenschap in de opleiding

Het Concilium staat op enige afstand van de commissies die zich bezig houden met de opleiding maar door de vele personele unies met lidmaatschappen van WC, OC en RC is het Concilium het ideale forum om dwarsverbanden tussen deze commissies te onderkennen en uit te werken. Zo was op verzoek van het Concilium eind 2012 een enquête gehouden onder KCio's naar de plaats van wetenschappelijk onderzoek in de opleiding. Die enquête leverde een geschakeerd beeld op van uitgesproken voorstanders van wetenschap in de opleiding tot uitgesproken tegenstanders, waarbij de laatsten zich niet geheel ten onrechte beriepen op hun status als gepromoveerde onderzoeker en/of postdoc in het voortraject. Eenzelfde beeld kwam naar voren in de boeiende discussie die zich ontrolde op de vrijdagmiddagssessie van het voorjaarssymposium waar de toekomst van het vak en de opleiding aan de orde was.

Voor het Concilium bleef ook na kennisneming van al deze meningsuitingen, de overtuiging overeind dat het vak nu en in de toekomst gebaat is bij een krachtig wetenschappelijk profiel. Het voortbestaan van het vak op academisch niveau wordt gedragen door het vermogen tot innovatie. Die innovatie kan en moet ook niet volledig worden overgelaten aan de commerciële partijen zonder academisch tegenwicht in het diagnostisch laboratorium. Zonder die academische component verdwijnt het vak ook uit het gezichtsveld van de andere medisch specialistische verenigingen en wordt een afglijden naar hoger beroepsniveau een serieuze bedreiging. In dat perspectief heeft het Concilium ook haar zorgen uitgesproken over de herbezetting van leerstoelen klinische chemie in de naaste toekomst. Alleen als er voldoende kandidaten met een stevig wetenschappelijk profiel beschikbaar zijn, maakt die herbezetting een redelijke kans. Het Concilium zal zich om die redenen blijven inzetten voor behoud en zo mogelijk versterking van de wetenschap binnen de klinische chemie.

De hierboven weergegeven gedachtenvorming speelde ook een rol in een directe discussie met het bestuur halverwege het jaar naar aanleiding van de opzet van het nieuwe meerjarig beleidsplan. In die discussie werd nog expliciet ook het vergezicht betrokken dat mr. Marius Buiting de vereniging voorhield op de hierboven genoemde sessie in de voorjaarsvergadering, namelijk een divergentie van het vak enerzijds in de richting van een grotere rol in direct contact met de competente, zelfregulerende patiënt en anderzijds in de richting van complexere vormen van diagnostiek in het hooggespecialiseerde ziekenhuislandschap van de toekomst. Uitdagende onderwerpen voor verdere uitwerking in het volgend jaar!

Bestuur klinisch chemici in opleiding

Realisering werkplan 2013

Het werkplan van 2013 is in het najaar van 2012 gepresenteerd aan het NVKC Bestuur en aan de KCio's tijdens de najaars ALV. Het werkplan omvatte de volgende projecten:

Project: Buurman en Buurman

In 2012 is een zeer succesvol symposium met de VAZA (de Vereniging van Apothekers in opleiding tot Ziekenhuis Apotheker) georganiseerd. In 2013 hebben we gepoogd om de contacten met de VAZA te intensiveren. We zouden graag opnieuw een activiteit met de VAZA of andere ondersteunende specialismen organiseren, maar pogingen om dit te ondernemen hebben nog niet geleid tot structureel overleg of een vervolgvacature. Aangezien we overtuigd blijven van de meerwaarde van samenwerking met andere ondersteunende specialisten (microbiologen, immunologen, apothekers) in opleiding blijven we doorgaan met dit project. Hopelijk kunnen we in de toekomst structurele samenwerking of een gezamenlijke activiteit bewerkstelligen.

Project: Samen maken we meer banen!

De toekomst op de arbeidsmarkt is een speerpunt van het bestuur KCio geworden. We proberen met concrete oplossingen te komen om het dreigende overschot aan KCs te minimaliseren. Hiertoe is een banenbanner gemaakt op de NVKC site welke een overzicht geeft van het aantal vacatures en het aantal werkzoekende jonge klaren. Deze banenbanner wordt maandelijks ge-update. Het bestuur KCio heeft eind 2012 een aantal klinische laboratoria bezocht waar onlangs uitbreiding in fte KC is gerealiseerd. Informatie over de projecten en wijze waarop extra fte KC beschikbaar is gesteld is te verkrijgen bij het bestuur KCio (kcio@nvkc.nl). Deze informatie zal ook ter publicatie worden aangeboden bij het NTKCL. In het kader van dreigende werkloosheid zijn ook de ervaringen van werken als KC in een duobaan onderzocht. Dr. Miranda van Dijk-van Berkel schreef hier samen met dr. Marjolein Doesburg-van Kleffens een artikel over in het NTKCL (Doesburg-van Kleffens en Van Dijk-van Berkel. *Chemie van de duobaan*. NTKCL 2013, 38: 45-48). In het kader van dit project is ook een nieuwe werkgroep 'alternatieve werkplek' opgericht (inmiddels DVKC: de veelzijdig klinisch chemicus) welke proactief de arbeidsmogelijkheden voor KC's buiten het klinisch chemisch laboratorium inventariseert. Het doel van de werkgroep is om jonge klaren ter overbrugging aan een 'alternatieve, tijdelijke' baan te kunnen helpen, met behoud van registratie.

Project: Professionalisering CIE KCio

Als commissie KCio merken we geregeld dat we onbekend zijn bij mensen die zich oriënteren op het vakgebied tot KC maar ook voor andere specialisten in opleiding. Er ontbreekt dus iets aan onze zichtbaarheid binnen en buiten ons vakgebied. Als eerste hebben wij i.o.m. NVKC bestuur onze naam veranderd van Commissie KCio in Bestuur KCio. Middels deze

nieuwe naam hopen wij makkelijker aansluiting te vinden bij andere specialisten in opleiding. Daarnaast zijn we druk bezig geweest met het professionaliseren van de NVKC website om er voor te zorgen dat de KC(io) te vinden is op het internet. Een opzet van de nieuwe site werd door dr. Jasper Dinkelaar gepresenteerd op onze najaars ALV. De nieuwe site zal overzichtelijker zijn, met duidelijke informatie over vak, opleiding en contactpersonen.

Activiteiten 2013

In 2013 vonden er veel wisselingen plaats in het bestuur. Dr. Miranda van Berkel (voorzitter), dr. Marloes van Zwam (secretariaat) en dr. Rob Castel (penningmeester) zijn in de zomer van 2013 uit het bestuur getreden wegens afronden van de opleiding. Dr. Jacqueline Hillebrand nam de voorzittersfunctie over, dr. Judith Gillis het secretariaat en dr. Jasper Dinkelaar het penningmeesterschap. Dr. Alice Gerrits, dr. Karlien Coene en dr. Çetin Agar traden in 2013 toe als nieuwe leden van het bestuur.

Op de voorjaars ALV en de najaars ALV werden de KCio's geïnformeerd over nieuwe leden en lopende aandachtspunten van het bestuur wat betreft opleiding en werkgelegenheid en tevens over activiteiten van andere NVKC commissies waarin KCio's vertegenwoordigd waren. Ook werd er een zomer- en winter-nieuwsbrief verstuurd en verstuurd het secretariaat verschillende info-mails over symposia, cursussen en (tijdelijke) vacatures.

Het bestuur KCio heeft in het voorjaar een enquête uitgevoerd over de huidige wijze van tentamineren en de verdeling van de tentamenstof. Op de voorjaars ALV werden de eerste resultaten van deze enquête gepresenteerd. De voorjaars ALV werd gevolgd door een succesvol casuïstieksymposium met grote opkomst van KCio's (en KC's). Iedereen werd grondig aan de tand gevoeld over hematologische, endocrinologische en immunologische casuïstiek. Ook organiseerde het bestuur KCio samen met CBB weer een workshop over salarisonderhandelingen, welke werd bezocht door een 10-tal laatstejaars KCio's. Veel van onze communicatie in 2013 bestond uit informatievoorziening over de opleiding nieuwe stijl. In onze zomernieuwsbrief van 2013 schreef Prof J.L. Willems op persoonlijke titel over de ontwikkeling van de opleiding nieuwe stijl. In deze nieuwsbrief publiceerden wij ook de resultaten van de enquête over tentaminering opleiding nieuwe stijl. Later in het jaar vond ook nog een verhelderend gesprek met de TC plaats waarbij de resultaten nogmaals werden doorgesproken en knelpunten zoals herkansingsmogelijkheden werden toegelicht. In dit gesprek werd ook afgesproken dat het Bestuur KCio in de toekomst de trekker blijft van evaluatie van de tentamens.

Op verzoek van het Concilium Clinicum Chemicum onderzochten wij in hoeverre KCio's tijdens hun opleiding toekomen aan wetenschappelijk onderzoek en wat mogelijke oorzaken zijn als dit niet voldoende gebeurt.

Een delegatie van het bestuur KCio (Judith Gillis) en CBB waren vertegenwoordigd bij de Coach, Cure & Care 2025 presentatie in Den Haag. Hier werd een

visiedocument over hoe de zorg in 2025 er uit zou moeten zien gepresenteerd wat was opgesteld door verschillende jonge zorgprofessionals in opleiding. Uit dit document komt de meerwaarde van samenwerking tussen verschillende specialisten in opleiding duidelijk naar voren. We betreuren het dat we niet bij de maak van dit document aanwezig zijn geweest, maar grijpen deze kans wel aan om bij invulling van de vervolgstappen van ons te laten horen.

Ons streven naar een actieve opstelling van de KCio's heeft i.o.m. bestuur NVKC geleid tot een toename van het aantal KCio's in NVKC commissies. In de meeste NVKC commissies zitten nu 1 of 2 KCio's. Het NVKC bestuur ondersteunt de actieve opstelling van de KCio en daarom is in het NVKC bestuur tegenwoordig ook een lid van het bestuur KCio (dr. Karlien Coene) present als toehoorder. Op deze manier is er vanuit de KCio's een directere toegang naar het NVKC bestuur om lopende zaken onder de aandacht te brengen. Tijdens de najaars ALV werd de huidige stand van zaken van de 3 projecten uit het jaarplan besproken alsmede belangrijke praktische informatie over indeling van het e-portfolio en tentamenherkansingen. Na afloop van de ALV vond een bierproeverij en rondleiding plaats in Stadskeel Oudaen. Vlak voor het einde van het jaar werd de winternieuwsbrief gestuurd en een evaluatie over het basis- en verdiepingstentamen van november 2013. De resultaten van deze enquête zullen in het voorjaar van 2014 besproken worden met de TC.

Registratiecommissie

De Registratiecommissie bestaat uit 7 leden en kwam dit verslagjaar 11 maal bijeen, waarvan 5 maal telefonisch. De Examencommissie (samengesteld uit een aantal leden van de RC) kwam 10 maal bijeen. In 2013 zijn tot de Registratiecommissie toegetreden dr. Fred Vaz specifiek voor EMZ-zaken en dr. Pauline Verschuure. Dr. Rob Jansen en dr. Nanda Verhoeven-Duif zijn afgetreden. In 2013 heeft mevrouw Michelle Meijer-Kleerekoper mevrouw Christine Ruiter opgevolgd als Ambtelijk Secretaris.

Register

Aan het eind van het verslagjaar waren er in totaal 285 registerleden. Van deze registerleden hebben er 14 de aantekening EMZ, 17 de aantekening Hematologie en 16 de aantekening Endocrinologie. In 2013 werden 18 nieuwe registerleden ingeschreven. Na het volgen van de opleiding in een aandachtsgebied werd drie maal de aantekening Endocrinologie bijgeschreven en een maal de aantekening EMZ.

Herregistratie

Het aantal aangevraagde herregistraties in 2013 bedroeg 59. Voor 4 herregistraties is uitstel verleend, deze zijn correct afgerond. Er zijn twee steekproeven ten aanzien van bewijsvoering genomen. Ook deze zijn positief afgerond.

Opleiding

Instituten

Eind 2013 hadden 40 instituten volledige opleidingsbevoegdheid, waarvan er twee eveneens zelfstandig bevoegd waren tot opleiding in het aandachtsgebied EMZ, vijf in de Endocrinologie en een in de Hematologie. Opleidingen in het aandachtsgebied Hematologie kregen wederom gestalte via 'gelegenheidscombinaties'. Drie instituten hadden tevens een AB-opleiding. In het verslagjaar is van 6 instituten de opleidingsbevoegdheid verlengd.

KCio

Het totaal aantal klinisch chemici in opleiding bedroeg eind 2013 76. Er waren 17 registerleden in opleiding voor een aandachtsgebied (1 EMZ, 9 Endo en 7 Hema). Voor 14 KCio's werden de opleidingsvoorwaarden vastgesteld; in het verslagjaar zijn 14 KCio's gestart met de opleiding (waarvan 7 in een gecombineerde AA dan wel AB-constructie). Er zijn 7 opleidingen in het aandachtsgebied Endocrinologie van start gegaan, en 2 in de Hematologie.

De Commissie heeft de rapportages van 13 voortgangsgesprekken en 14 eindgesprekken en 7 eindoordelen specialisaties behandeld. Tevens heeft de Commissie tal van gewijzigde opleidingsschema's beoordeeld; dit betrof deels verlenging van de opleiding wegens zwangerschaps-/ouderschapsverlof en deels het gaan volgen van modules.

Modules

De Registratiecommissie heeft aan 2 instituten een module toegewezen. Het beoordelen van de kwaliteit van aangeboden modules bij instituutvisitaties is een punt van aandacht dat samen met de Visitatiecommissie wordt opgepakt.

Overig

In 2013 is de commissiestructuur van de NVKC gewijzigd. De RC is onderdeel van het Cluster Opleiding. Dit cluster vergadert tweemaal per jaar.

Net als in 2013 is het aantal nieuw in te vullen opleidingsplaatsen in 2014 13. Deze plaatsen zijn verdeeld over de OOR's en binnen elke OOR zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de opleidingsplaatsen over de instituten.

In goed overleg met het Bestuur van de Vereniging voor Artsen Laboratoriumdiagnostiek (VAL) is besloten om synchronisatie van herregistratiedata in beide registers te verkrijgen.

In 2013 zijn twee beslissingen van de Registratiecommissie aangevochten bij de Rechtspraakcommissie. In beide gevallen is na goed overleg besloten om het bezwaar voor de feitelijke zitting in te trekken. Het is duidelijk dat het behoud van de opleidingsbevoegdheid voor de instituten van groot belang is en dat er een tendens is tot juridisering. In 2012 heeft de RC de kaders aangegeven voor wat betreft een opleiding in fusie instituten, waarbij de opleidingsplaatsen zijn toegewezen aan verschillende ziekenhuizen. Uitgangspunt voor de RC is dat er sprake is van één opleidingsgroep met één opleider, één waarnemend

opleider, één set protocollen en afspraken en een geïntegreerd opleidingsschema voor iedere KCio. Voor deze opleiding geldt het maximum van drie tegelijk aanwezige KCio's.

Daarnaast blijkt dat aan de criteria om te mogen opleiden in de klinische chemie door een instituut niet altijd kan worden voldaan: de opleidingsinrichting dient te beschikken over tenminste 10 andere (medisch) specialistische vervolgoopleidingen, waaronder Inwendige Geneeskunde en Kindergeneeskunde. Met name de opleiding Kindergeneeskunde en/of het aantal van 10 andere medische vervolgoopleidingen leveren knelpunten. De RC zal de vastgestelde eisen strikter handhaven.

In 2013 is in samenspraak met het Bestuur van de NVKC gestart met het onderzoek naar de wenselijkheid de RC te verzelfstandigen in een stichting.

Ontwikkelingen in de Europese Richtlijn Erkenning van Beroepskwalificaties

Eind 2013 is de geheel vernieuwde Europese Richtlijn Erkenning Beroepskwalificaties aangenomen door zowel Europees Parlement als de Europese Raad. Actieve deelname in het wijzigingsproces, interventie en lobby, hebben geleid tot een finale tekst die alle amendementen van EFLM/EC4 bevat, waaronder de zogenaamde Common Training Frameworks, waarin het niveau en de duur van een beroepsopleiding gedefinieerd kan worden evenals de betrokkenheid van de professie. In de nieuwe richtlijn worden de Europese Commissie en de lidstaten verplicht de koepels van de betrokken beroepen serieus te consulteren bij de transpositie in de nationale wetgeving. EFLM/EC4 willen de beroepserkenning en harmonisatie van de specialist laboratorium-geneeskunde vastleggen in een Common Training Framework (CTF) voor ons beroep. Daartoe is een verklaring van 9 lidstaten nodig, getekend door overheid en professie, dat het beroep van specialist laboratoriumgeneeskunde in die lidstaat beoefend wordt op het niveau van het EC4 Europese Register wat betreft de duur en inhoud van de opleiding, dat een CTF essentieel is voor de patiëntveiligheid in Europa, en dat men zich aansluit bij het EC4/EFLM verzoek voor een CTF. Er zijn 12 landen geïdentificeerd waarvan door de nationale vertegenwoordigers wordt ingeschat dat deze verklaring ondertekend kan worden door beide partijen. Aan alle leden van de EC4 Registratie Commissie is een set van documenten toegestuurd ter onderbouwing van de verklaring. Als de verklaring wordt verkregen van tenminste 9 EU lidstaten kan EC4/EFLM naar de Europese Commissie om de aanvraag voor een CTF te doen. De Europese Commissie is dan verplicht daar werk van te maken. Als het CTF vervolgens tot stand komt is het verplicht voor alle lidstaten.

Binnen de NVKC wordt overwogen ook de aanvraag voor ondersteuning van het CTF te doen. Dit dient te gebeuren bij de Nationale Coördinator die in Nederland verbonden is aan OCW.

Visitatiecommissie

In 2013 heeft de Visitatiecommissie na een periode van 6 jaar afscheid genomen van drie leden, nl. dr. An Stroobants, dr. Harry de Wit en dr. Will Wodzig. Voorts heeft de Commissie vier nieuwe leden verwelkomd, nl. dr. ir. Bernadette van Acker, dr. ing. Hans Krabbe, dr. Jeannet Nigten en dr. Robert-Jan Sanders. Voor de beoordeling en toetsing van opleidingsplaatsen binnen de aandachtsgebieden Endocrinologie en Chemische Diagnostiek van Erfelijke Metabole Ziekten (CDEMZ) beroept de Commissie zich ad hoc op collega's met een aantekening binnen dit aandachtsgebied.

In totaal zijn in 2013 61 visitaties uitgevoerd, waaronder 18 voortgangsgesprekken, 18 reguliere eindbeoordelingen, 19 instituutsvisitatie en 6 eindbeoordelingen specialisaties. Ten opzichte van de eindtotalen in 2011 en 2012 zijn dit jaar respectievelijk 10 en 22 meer visitatie uitgevoerd. Belangrijk punt van aandacht tijdens de instituutsvisitatie is de beoordeling van de aangeboden verdiepingsmodules. Criteria voor de toetsing van deze verdiepingsmodules zijn niet eenduidig en worden ook verder in overleg met de Registratiecommissie opgesteld.

Een actueel discussiepunt blijft het gebruik van het e-portfolio voor visitatiedoelinden. Het portfolio is daar eigenlijk niet voor bedoeld en het verzamelen van relevante informatie voor een persoonsvisitatie is niet altijd eenvoudig vanwege het ontbreken van een geschikte structuur. Mogelijk kan met de makers van EPASS een aanpassing van het systeem plaatsvinden. Uit de beoordeelde e-portfolios blijkt dat de herziene norm van 12 KPB's per jaar wordt gehaald.

In het verslagjaar heeft de Visitatie Commissie elf maal vergaderd, waarvan viermaal live. Hoewel deze voice-2-voice aanpak resulteerde in een efficiënte manier van communiceren is de face-2-face methode effectiever, met name voor verdere uitwerking van een aantal actuele discussiepunten. Om deze reden wordt voor 2014 een kwart van de maandelijkse vergaderingen op locatie gepland.

Met ingang van juli 2013 is de Visitatie Commissie gebruik gaan maken van het nieuwe digitale Postboek plaats van het digikantoor. Dit biedt meer ruimte en structuur om de vaak omvangrijke visitatiedocumentatie te plaatsen.

Tentamencommissie

Samenstelling commissie

Dr. Martine Deckers en dr. Elke de Grouw zijn toegetreten tot de commissie.

Nabespreking tentamens november 2012

De tentamens met antwoorden zijn gepubliceerd in het NTKC en op de website van de NVKC. Het basistentamen is inhoudelijk nabesproken met de klinisch chemici in opleiding door leden van de Tentamencommissie. Een nieuwe datum voor 2014 is gepland om het verdiepingstentamen en basistentamen bij voldoende belangstelling na te bespreken. Omdat de verwachting van de KCio's soms niet overeenkwam

met de visie van de Tentamencommissie zijn de voorwaarden waaronder een nabespreking wordt georganiseerd, teruggekoppeld aan de commissie KCio. De nabespreking van het basistentamen is naar tevredenheid verlopen.

Tentamens 2013

- De laatste kandidaat die het tentamen Endocrinologie en Metabole Ziekten oude stijl moest afleggen is geslaagd.
- In juni 2013 werd een Basistentamen afgenomen, alsmede de herkansing voor het onderdeel bloedtransfusie.
- In november werd eveneens het basistentamen afgenomen, alsmede een herkansing bloedtransfusie.
- Eveneens in november werd het verdiepingstentamen afgenomen, alsmede een herkansing op de onderdelen endocrinologie, metabole ziekten en chemie.

Afhandelen tentamenuitslagen

Besloten is om een eenduidige procedure te hanteren om kandidaten te informeren over de tentamenuitslag. Dit is ingevoerd vanaf het basistentamen 2013. Gezakte kandidaten worden altijd mondeling op de hoogte gesteld van de uitslag. Daarnaast ontvangen alle kandidaten een schriftelijke uitslag per mail en op papier. De TC streeft ernaar om de uitslagen z.s.m. na de vergadering aan de kandidaten te rapporteren.

Reglementaire zaken rondom herkansing

De aanvangsdatum van de opleiding en de huidige indeling van de tentamens hertentamens levert in sommige gevallen de ongelukkige situatie dat een herkansing voor het verdiepingstentamen dreigt te moeten worden afgenomen buiten de officiële opleidingstermijn. Hiervoor wordt samen met de RC naar een oplossing gezocht.

In overleg met OC/RC en VC is besloten dat de huidige procedure (maximaal 1x herkansen) gehandhaafd blijft. Indien een kandidaat 2x zakt, wordt de kandidaat verwezen naar de RC die een oordeel velt over het wel of niet instemmen met het verder mogen volgen van de opleiding.

Kwaliteitsinstrument tentamens

De Tentamencommissie streeft naar een continue kwaliteitsverbetering van de tentamenering. In 2012 werd een pilot gehouden waarbij de scores van tentamens statistisch werden geëvalueerd met SPSS. Deze vaste kwaliteitsindicator is ook in 2013 gebruikt voor de individuele vragen van de tentamens.

Reglement

In 2013 is het reglement kritisch bekeken en op enkele punten zijn voorstellen tot wijzigingen voorgelegd aan OC.

Transfusieonderwijs

Het transfusieonderwijs georganiseerd door Sanquin sloot onvoldoende aan bij het curriculum, wat bijgedragen kan hebben bij het groot aantal hertentamens transfusie in 2012. Dit is aangekaart in

een gezamenlijke vergadering met de OC, TC, RC en VC. In 2014 zal een extra onderwijsdag transfusie plaatsvinden georganiseerd door KC's.

Commissie Accreditatie/nascholing

Begin 2013 werd de commissie versterkt met dr. Maarten Raijmakers en dr. Ralf Triepels. Aan het eind van 2013 verliet echter dr. Pauline Verschuure de commissie. Dit wegens het aangaan van het lidmaatschap bij de Registratiecommissie. De vergaderingen van de commissie zijn 4x per jaar gehouden. Er werd in 2013 aan 190 evenementen accreditatiepunten toegekend

Cluster Wetenschap

Wetenschapscommissie

Vergaderfrequentie en samenstelling

In 2012 kwam de wetenschapscommissie zesmaal in vergadering bijeen.

De WeCo nam afscheid van de volgende leden:

Prof. dr. Jan Lindemans, prof. dr. Ron van Schaik (voorzitter), dr. Jody van den Ouweland (secretaris). De voorzittershamer is overgenomen door dr. Will Wodzig en de rol van secretaris door dr. ir. Marcel Verbeek. Als nieuwe leden van de WeCo werden dit jaar verwelkomd dr.ing. Math Leers en dr. Robert de Jonge

Abstracts en Short communications

De abstracts werden dit jaar opnieuw in 3 categorieën ingedeeld, te weten analytisch, klinisch en bedrijfsvoering. Alle abstracts werden kritisch beoordeeld op minimale wetenschappelijke eisen van methodiek, studieopzet, concrete resultaten en getrokken conclusies. De verdeling van alle 74 ingediende abstracts over de categorieën was als volgt 27 Analytisch (36%), 34 Klinisch (46%) en 13 bedrijfsvoering (18%). Tevens werd in het julinumnummer van het Nederlands Tijdschrift voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde een 13-tal short communications opgenomen die waren ingediend naar aanleiding van abstracts van het congres. De wetenschapscommissie was betrokken bij het reviewproces.

Congressen en bijeenkomsten

Van 17-19 april 2013 vond het 66e Voorjaarscongres plaats in de Koningshof, te Veldhoven.

Op 18 april werd het programma geopend met een plenaire sessie met de volgende sprekers:

“Maternal plasma DNA and RNA sequencing”, Prof. dr. C.B.M. Oudejans (VUMC) en “Biobanking, Lifelines and Parelsoer”, Dr. S.J.L. Bakker (UMCG). Vervolgens was er een Pro/con sessie met als thema ‘Actief B12: HoloTC of MMA?’.

De middag stond in het teken van 3 parallelle postersessies: (1) LC-MS technieken, (2) Hematologie analysers en (3) Nieuwe biomarkers. 's Avonds sprak prof.dr. J. Braeckman over “Kritisch denken”. Vrijdag 19 april bestond het programma uit plenaire voordrachten (Dr. L.M.G. Steuten, Prof. dr. G.C.M.

Kusters) gevolgd door een voordracht door dr. D. van den Kerkhof (winnaar Noyons stipendium 2012). De ochtend werd besloten met een voordracht door de winnaar van de wetenschapsprijs 2012, dr. Fred M. Vaz (AMC). Het programma van dit voorjaarscongres werd afgerond met een Interactieve sessie: “Opleiden voor de toekomst: Wetenschap of Ondernemerschap?” o.l.v. mr. J.M. Buiting.

Noyons stipendia 2013

Het bestuur van de Noyons Stichting heeft aan de volgende pilot studies een stipendium toegekend:

- J. van den Ouweland c.s., Canisius Wilhelmina Ziekenhuis, Nijmegen “LC-MS/MS bepaling van desmosine in plasma, urine en sputum als biomarker voor COPD”
- A.C. Heijboer c.s. VU medisch centrum Amsterdam “Measuring adrenocortical function and dysfunction in preterm infants using fecal samples”
- J. van Pelt c.s., Medisch Centrum Alkmaar “Presepsine: een nieuwe sepsis marker”.

Voor deze ronde waren maar liefst 15 inzendingen. Voor selectie van de winnaars werd het stichtingsbestuur bijgestaan door de Wetenschapscommissie. De bekendmaking vond plaats tijdens het Voorjaarscongres in Veldhoven.

Commissies en Prijzen

Voor de zevende maal werd de Wetenschapsprijs Klinische Chemie uitgereikt. Deze prijs is bestemd voor de hoogst gewaardeerde publicatie vanuit het wetenschapsdomein der Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde uit het jaar daaraan voorafgaand. De prijs werd dit jaar uitgereikt aan de afdelingen Klinische Chemie en Kindergeneeskunde, Laboratorium Genetisch Metabole Ziekten, Academisch Medisch centrum, Amsterdam, voor de volgende publicatie:

Wortmann SB, Vaz FM, Gardeitchik T, Vissers LE, Renkema GH, Schuurs-Hoeijmakers JH, Kulik W, Lammens M, Christin C, Kluijtmans LA, Rodenburg RJ, Nijtmans LG, Grünwald A, Klein C, Gerhold JM, Kozicz T, van Hasselt PM, Harakalova M, Kloosterman W, Barić I, Pronicka E, Ucar SK, Naess K, Singhal KK, Krumina Z, Gilissen C, van Bokhoven H, Veltman JA, Smeitink JA, Lefeber DJ, Spelbrink JN, Wevers RA, Morava E, de Brouwer AP: “Mutations in the phospholipid remodeling gene SERAC1 impair mitochondrial function and intracellular cholesterol trafficking and cause dystonia and deafness”; Nat Genet. 2012 Jun 10;44(7):797-802. De publicatie is tot stand gekomen in samenwerking met het Laboratorium Genetische Endocriene en Metabole Ziekten, Afdeling Laboratoriumgeneeskunde van het UMC st. Radboud Nijmegen.

Tijdens het Voorjaarscongres in april werden drie posterprijzen uitgereikt en wel aan:

- Categorie Analytisch: "Feasibility study: immuno-affinity extraction coupled online with LC-MS/MS for the quantification of total plasma testosterone" door Van Faassen et al, UMC Groningen.

- Categorie Bedrijfsvoering: "Reflecterend testen in het klinisch chemisch laboratorium verbetert het zorgproces bij patiënten in de eerste lijn" door Verboeket-Van de Venne et al, Atrium MC Heerlen.
- Categorie Klinisch: Cushings syndroom door interactie van antiretrovirale therapie met cosmetische crème door Deckers et al, SLAZ Amsterdam, i.s.m. EMC Rotterdam en ZGT Hengelo.

Commissie Post Academisch Onderwijs Klinische Chemie (PAOKC)

Dit verslagjaar trad dr. Marlies Oostendorp toe als regulier lid van de commissie. De commissie vergaderde drie maal in 2013, waarvan 2 keer live. Er zijn in 2013 drie PAOKC-cursussen georganiseerd. Dit verslagjaar zijn alle PAOKC's georganiseerd in samenwerking met commissies en/of werkgroepen van de NVKC. De samenwerking met de werkgroep endocrinologie heeft op 28 mei 2013 geresulteerd in de PAOKC "Endocrinologie van en in de sport" in het Olympisch Stadion te Amsterdam. In samenwerking met de SKMS werkgroep Implementatie Richtlijn Consultverlening is op 19 september 2013 de PAOKC "Consultverlening" georganiseerd te Ede. De laatste PAOKC "Accreditatie volgens ISO15189" is in samenwerking met de commissie Kwaliteit georganiseerd op 29 november 2013 in Amersfoort. De enquêtes lieten een positieve beoordeling van de drie PAOKC's zien, waarbij er geen duidelijke aandachtspunten voor de organisatie en/of de PAOKC-cie naar voren kwamen.

Redactiecommissie NTKC

De Redactiecommissie kwam in 2013 eenmaal bijeen. De samenstelling bleef onveranderd met uitzondering van de afvaardiging vanuit de groep KCio's, waar dr. Michael Lukens afgelost werd door dr. Remco van Horssen. Er zijn in 2013 vier nummers verschenen. Het januarinummer was helemaal gewijd aan 'Vrouwen in de Klinische Chemie' en vrijwel volledig geschreven door collega Demacker met de artikelen 'Leidinggevende vrouwen in het laboratorium' en 'Zeven markante vrouwen in de klinische chemie'. Het aprilnummer bevatte de samenvattingen van de posterpresentaties tijdens het 66e congres van de NVKC op 18 en 19 april 2013 te Veldhoven, alsmede de tentamens 2012 en de Jaarverslagen. Het julinummer bevatte 13 Short Communications, drie bijdragen 'uit de laboratoriumpraktijk' alsmede een kritische beschouwing op het Gezondheidsraad rapport "Evaluatie van de voedingsnormen voor vitamine D". Het oktobernummer was een regulier nummer met vier artikelen en vier beschouwingen en het overzicht van de publicaties van de leden.

In totaal bevatte het tijdschrift in 2013 240 pagina's, wat minder dan eerdere jaren. Het aantal 'oorspronkelijke' artikelen en ook het aantal bijdragen voor de rubriek 'Uit de Laboratoriumpraktijk' blijft zorgwekkend laag. Dankzij de themanummers, de posterabstracts en de daaruit voortvloeiende short communications is er wel voldoende kopij voor een

kwartaaluitgave. Verder valt het op dat de bijdragen van de KCio's ook in 2013 gering zijn. Dit is eerder onder de aandacht van de Wetenschapscommissie en de Registratiecommissie gebracht. De oplage is al een aantal jaren rond de 800 en de advertentie inkomsten blijven eveneens op peil.

Commissie Moleculair Biologische Diagnostiek (CMBD)

Begin 2013 heeft dr. Ellen van der Zwan de commissie verlaten als KCio. De in totaal drie vacatures binnen de CMBD zijn in de loop van 2013 opgevuld door dr. Daan van den Broek, dr. Ellen van der Zwan (als KC) en dr. Robbert Herpers (voor de KCios)

In 2013 is in totaal 5x vergaderd en is er op 23 december een themadag georganiseerd in het Beatrixgebouw in Utrecht met als titel: "DNA diagnostiek: The Next Generation..." met aandacht voor Next Generation Sequencing, cell free DNA, technische en ethische aspecten van genotyperen alsmede presentaties over klinische toepassingen van NGS. De themadag was goed bezocht (98 deelnemers) en de reacties waren positief. Financieel was the themadag wederom kostendekkend. Verder heeft de CMBD inhoudelijk bijgedragen aan het boek Moleculaire Diagnostiek (Eds. van Pelt, van Leeuwen; Synthax Media Utrecht; Heron Reeks ISBN 978-90-77423-95-0), en het Handboek Medische Laboratoriumdiagnostiek (Prelum Houten; ISBN978-90-8562-118-8), beiden in 2013 verschenen. Dr. Ellen van der Zwan en prof. dr. Ron van Schaik zijn namens de CMBD toetreden tot de SKML sectie Moleculaire Diagnostiek. Voor 2014 staan de gevolgen van de ISO15189 invoering, het invullen van een eigen webpagina, het organiseren van een themadag en het produceren van richtlijnen voor DNA diagnostiek op de agenda van de CMBD.

Werkgroep Klinische Besliskunde

De werkgroep Klinische Besliskunde, onderdeel van de Wetenschapscommissie, heeft in 2013 vijf keer vergaderd. Het valideren en controleren van grote analyzers volgens de 6-sigma metrics methodiek is samen met de werkgroep 6-sigma overgegaan in een nieuwe werkgroep en de werkzaamheden maken sinds 2013 geen onderdeel meer uit van de werkgroep Klinische Besliskunde. De mogelijkheden voor het opstarten, invullen en verwerken van de kwaliteitsrondzendingen m.b.t. casuïstiek is nader onderzocht. Er is een project opgestart voor de geneesmiddel/test/patiënt interacties evenals een project 'flankerend beleid' waarin o.a. doorbelgrenzen, reflex testing en reflectieve testing aan de orde komen. Voor beide projecten zijn SKMS gelden opgevraagd en toegekend. De ontwikkeling rond een webbased versie van een feedbackprogramma voor aanvraaggedrag in de eerste lijn is verder uitgewerkt. In 2013 is dr. Sjoerd van den Berg (KCio) toetreden tot de werkgroep. Etienne Michiels heeft vanwege drukke werkzaamheden de werkgroep verlaten.

Werkgroep Oncologische Biomarkers

Het jaar 2013 was voor de WGTM een bijzonder jaar. De werkgroep bestond dat jaar 20 jaar en dat werd gevierd met een lustrumsymposium op 14 november, getiteld 'Van Tumormarker naar Oncologische Biomarker'. Dit symposium besteedde ruim aandacht aan de ontwikkeling van de klassieke tumormarker als CEA of PSA naar nieuwere oncologische biomarkers als message RNA, DNA methylering en circulerende tumorcellen. Aangezien de werkgroep haar focus op deze nieuwere biomarkers graag tot uiting wil laten komen in haar naam is besloten de naam te veranderen in de Werkgroep Oncologische Biomarkers (WGOB). Daarbij hoort ook een nieuw logo, welke vanzelfsprekend is gepresenteerd op het symposium (zie ook hieronder).

Verder was namens de WGOB dr. Marieke Frasa in 2013 betrokken bij de revisie dan wel totstandkoming van de richtlijn colorectaal carcinoom en dr. Eef Lentjes bij de revisie van de richtlijn Schildkliercarcinoom. Daarnaast is een doorlopend aandachtspunt van de WGOB het refereren van potentiële nieuwe tumormarkers binnen de werkgroep aan de hand van o.a. publicaties. De werkgroep is verder gegaan met de inventarisatie van (assay afhankelijke) referentiewaarden per tumormarker. De harmonisatiestudie (conform CLSI protocol C53-P), welke gericht is op CA125, is verder uitgebouwd. Ook worden met enige regelmaat de resultaten van de SKML tumormarker rondzendingen besproken.

Tot slot participeerde de werkgroep wederom in de onderwijsdag voor Kcio's (13 mei in Nijmegen) gericht op het gebruik van tumormarkers in de klinische oncologie. Er zijn voorbereidingen gaande voor de onderwijsdag op 18 maart a.s. in Nijmegen.

Onze werkgroep is inmiddels versterkt met dr. Arjen-Kars Boer, die meteen een enthousiast verhaal presenteerde over PSA-harmonisatie en referentiewaarden op ons lustrumsymposium.

Werkgroep Endocrinologie

De leden van de werkgroep Endocrinologie vormen tevens het bestuur van de sectie Endocrinologie van de SKML en van de stichting LWBA. Aangezien de activiteiten van de werkgroep, sectie en de stichting vele raakvlakken en overlappen kent beschrijft dit verslag de activiteiten van de leden zonder deze toe te schrijven aan één van de genoemde onderdelen. Voor de duidelijkheid wordt daarom in de rest van het verslag gesproken van "het bestuur".

Bestuurszaken

- Dit verslagjaar is Prof.dr. Rien Blankenstein (VU, Amsterdam) teruggetreden als bestuurslid. Dr. Annemieke Heijboer, die vorig jaar reeds was toegetreden tot het bestuur, zal namens de VU participeren.
- De Vacature, toebehoort namens de klinisch chemici in opleiding is dit jaar ingevuld door dr.ir. Jacquélien

Hillebrand. Zij zal tot het einde van haar opleiding in deze hoedanigheid deel uitmaken van het bestuur.

- Gedurende het verslagjaar is 7 maal vergaderd. Eén keer betrof het een gecombineerde vergadering van sectie- en stichtingsbestuur (februari 2013) en één keer werd deze ingevuld met de traditionele jaarlijkse thema symposium in december (zie verder in dit verslag). De vergaderingen vonden plaats in het NVKC bureau te Utrecht met uitzondering van vergadering 6 die vooraf aan het thema symposium op de locatie werd gehouden. Dit thema symposium werd wederom gehouden in het UMCU (te Utrecht) en stond in het teken van genetische endocriene ziekten.

Kwaliteit

- Wederom zijn onder auspiciën van de commissie een 6-tal externe QC rondes verzorgd. De rondes bestonden weer uit 4 monsters: 2 voor de "reguliere" bindingsassays en 2 voor de tumormerkstoffen. De toevoegingen en bereiding werden verricht door het laboratorium van het Atrium in Heerlen in samenwerking met het laboratorium uit Maastricht. De monsters voor 2014 zullen volledig in Maastricht worden bereid. De toevoegingen voor de tumormerkers worden gemaakt in het LUMC. De gegevens werden verwerkt door de SKML en rondcoördinator Dr E Lentjes.
- De resultaten van de rondzendingen werden besproken: Ronde 1, vergadering maart; Ronde 2 en Ronde 3, Ronde 4, vergadering augustus, 5 en 6 zullen besproken worden in de eerste vergadering van 2014.
- Het nieuwe hGH harmonisatiemonster. In het verslag jaar is na verschillende tweelingstudies en vergelijkingen met de eerste batch harmonisatiemonster, de waarde vastgesteld. Tevens zal een kostendekkend bedrag van € 7,50 per monster worden gevraagd. Een en ander zal via het SKML bureau worden geregeld.
- In het verslagjaar is samen met collega's dr. Anneke Muller-Kobold en dr. Teun van Herwaarden verder gewerkt aan een oplossing voor de IGF-1 problematiek. Het wegvallen van de IGF-1 kit Siemens vraagt om alternatieven. Die zijn er oa in de vorm van de Isys (IDS) en de Liaison (Biomérieux). Het grote probleem is het gebruik van uniforme referentiewaarden voor de leeftijdscategorieën. De ervaringen met de nieuwe batch hGH harmonisatiemonster doet vermoeden dat daar wellicht een oplossing gevonden kan worden om te harmoniseren. Door een snelle actie op verschillende sites in Nederland wordt duidelijk dat het monster ook mbt IGF-1 commuteerbaar is en een waarde wordt toegekend. Inmiddels zijn er twee grote goed beschreven referentiewaarde studies beschikbaar: Immulite I/Liaison (UMCU en VU) en Isys (Bidlingmaier, München, Duitsland). Na harmonisatie lijken deze populaties goed te matchen. Besloten wordt om de Immulite I/Liaison groep aan te vullen met meer monsters in de leeftijdscategorie van 0 – 15 (indien mogelijk). Het bestuur besluit de

referentiewaarden van UMCU/VU te adviseren aan de Stichting Groei en Kind.

- In 2013 werd contact gezocht met onze Engelse collega's om zo meer gewicht te geven aan de discussies met de grote leveranciers van test kits (zoals ook in het jaarverslag van 2012 aangegeven). Gedacht wordt dit mogelijk als opstap te zien naar een groter Europees samenwerkingsverband. Dit heeft geleid tot een concrete afspraak in januari 2014.
- Na een heranalyse van C-peptide, ACTH en PTH in de monsters uit ronde 2012-6 blijkt een probleem met de stabiliteit. Besloten wordt een houdbaarheidsstudie op te zetten en tevens te kijken naar kritische zaken binnen het preanalytische traject. Dit is in de loop van 2013 verder uitgewerkt en zal in 2014 een vervolg krijgen.
- Dit verslag jaar heeft het bestuur geen gesprekken gevoerd met firma's. Wel is een procedure afgesproken om dergelijke gesprekken vorm te geven. Een gesprek met Roche is voorbereid en zal plaats vinden medio maart 2014.
- Veel tijd is dit jaar gestoken in het nieuwe score systeem van de SKML: MUSE. Het bestuur heeft drs. Herman Steigstra uitgenodigd om te sparren over standpunten en inzichten. Dat heeft geleid tot wederzijds begrip en mogelijke aanpassingen in de rapportage. Het bestuur zal ook de komende tijd de ontwikkelingen kritisch volgen en daar waar nodig bijsturen.
- Er is een inventarisatie gemaakt van insuline conversiefactoren. Daaruit bleek een moeilijk verklaarbare variatie dat weliswaar voor de uitwerking van de rondzending van belang is maar klinisch weinig consequenties heeft.
- PSA: vastgesteld wordt dat er grote verschillen zijn tussen de WHO en Hybritec standaard. Vanuit het bestuur kan daar geen advies over gegeven worden.
- Het verzamelen en ontwikkelen van een humaan vitamine D referentie/harmonisatie monster stuit op een aantal medisch ethische bezwaren. Dat heeft er helaas voor gezorgd dat er weinig vooruitgang is geboekt in 2013. Gezien het feit dat er inmiddels referentiemonsters beschikbaar zijn vanuit het laboratorium van Thienpont (referentielab, België), is besloten hier verder geen energie meer in te steken.
- Binnen het bestuur is gesproken over de mogelijkheid om de HCG bepaling in het kader van een mola zwangerschap naast Nijmegen ook op een andere locatie te laten plaats vinden. Er lijken sterke correlaties te zijn tussen verschillende methoden maar er zijn ook intrinsieke overwegingen om het juist in Nijmegen te laten. Deze discussie zal in 2014 worden vervolgd.
- Er is dit jaar verder gewerkt aan het uitwerken van een speeksel cortisol rondzending vanuit Leiden. Dit zal in 2014 een vervolg krijgen.
- Er is verder gewerkt aan prolactine harmonisatie. Ook dit punt zal in 2014 een vervolg krijgen.

Opleiding

- Het bestuur heeft verschillende malen gediscussieerd over de invulling van het aandachtsgebied endocrinologie. Naast de vakinhoudelijk invulling

zijn er nogal wat organisatorische overwegingen (wat is de behoefte, moeten we dat sturen etc). Daarnaast is er een belasting voor de grotere centra. Ideaal zou een fellow plek zijn maar daar is geen structurele financiering voor. Het zal ook de komende tijd een onderwerp van discussie blijven.

- Ter inhoudelijk ondersteuning van de specialisatie opleiding is een voorstel besproken om te komen tot een masterclass. Nadere uitwerking (inhoudelijk en financiering) zal het komende jaar aan de orde komen.
- Afstemming van inhoudelijk invulling tijdens specialisatie stages zal mogelijk in 2014 aan de orde komen.
- De eindtermen van de specialisatie endocrinologie zijn in het bestuur besproken.
- Tijdens de Dutch Endocrine Meeting is vanuit de sectie/werkgroep een bijdrage geleverd op een speciale klinische chemie-endocrinologie sessie (eerste keer).
- Er is een POAKC georganiseerd die erg goed ontvangen is (de endocrinologie van en in de sport).
- Tijdens het SKML congres heeft een delegatie van het bestuur de MUSE score voor de bindingsanalyse enquêtes toegelicht.
- Het jaarlijkse landelijke symposium van de sectie/werkgroep endocrinologie had dit jaar als thema "erfelijke endocriene ziekten". Wederom door NVML en NVKC geaccrediteerd.
- In 2014 tijdens de Dutch Endocrine Meeting krijgt de klinische chemie (endocrinologie) weer een sessie toegewezen (voorzitter Heijboer) waarvoor de voorbereidingen in 2013 in gang zijn gezet (thema IGF-1).

Overige zaken

- Het bestuur heeft naar aanleiding van het weigeren van aanmeldingen voor het continuüm endocrinologie op basis van het gunstbetoon in de geneesmiddelenwet, zorgen geuit naar het bestuur van de NVKC over deze ontwikkeling.

Werkgroep CDT

Het jaar 2013 leek een rustig jaar te worden, maar niets was minder waar. Bij een rechtszaak voor het hoogste rechtscollege in Nederland werd in februari 2013 door de Raad van State uitgesproken dat de NVvP Richtlijn voor CBR keuringen 'geen beleidsregel is in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht' en tevens dat het CBR is 'niet zonder meer gehouden om de NVvP Richtlijn te volgen'. Punt van discussie was met name de diagnostische waarde van oude alcoholmarkers als gGT, ALAT en MCV versus CDT. Een toelichting op deze bijzondere kwestie is gegeven door de voorzitter van de werkgroep (met steun van de hele werkgroep) in ons eigen tijdschrift en in een interview in het NRC van 8 juni. Vreemd genoeg nam de NVvP geen duidelijke stelling in, waarop de NVKC besloot dat voorbeeld dan maar te volgen. Ten aanzien van het gebruik van CDT zelf werd geen verandering van beleid gezien bij het CBR.

Met de actualisatie eind 2012 van de NVKC Richtlijn

“CDT methoden” waarin 2 methoden goedgekeurd werden en referentiewaarden en afkappunten voor de diverse methoden opnieuw vastgesteld, was de taak van de werkgroep CDT voor de huidige markt als afgerond te beschouwen. Tegen deze achtergrond is na overleg met het NVKC bestuur besloten om de activiteiten van de werkgroep CDT op een laag pitje te zetten. Dr. Jos Wielders is als voorzitter teruggetreden en drs. Ferry Bergkamp is als aanspreekpunt voor de CDT werkgroep benoemd. Wielders zal in 2014 de IFCC werkgroep voor CDT standaardisatie gaan voorzitten.

Werkgroep Semen

Sinds 2003 is de Werkgroep Semen (WGS) actief als een gezamenlijke werkgroep van de NVKC en de KLEM. De werkgroep heeft semenanalyse, semenbewerking en semen cryopreservatie als aandachtsgebieden. De doelen van de werkgroep zijn: standaardisatie/harmonisatie door protocolontwikkeling, opleiding, kwaliteitsbewaking en afstemming met aanvragers, beleidsmakers en laboratoriumprofessionals.

In 2013 is de samenstelling van de werkgroep ingrijpend gewijzigd. Tijdens de vergadering in juni werd afscheid genomen van Roel van Kooij. Hij heeft door de jaren heen belangrijke en stimulerende bijdragen geleverd aan de werkgroep, waaronder een document over de zaadcelmorfologiebepaling. Ook dr. Max Curfs heeft in 2013 definitief afscheid genomen van de werkgroep. Max heeft in belangrijke mate bijgedragen aan verschillende richtlijnen, waaronder IUI en spermabank. Ook Huub van Ingen nam afscheid. Hij heeft onder meer bijgedragen aan de IUI discussie middels een enquête. Nieuwe werkgroepleden namen de lege plaatsen over: Wij hebben dr. Jacolien Brinkman (KC), dr. Sjana Kos (KC), dr. Dorit Kieslinger (KE) en dr. Godfried van der Heijden (KE) verwelkomd.

Cluster Bedrijf en Beroep

Commissie Beroepsbelangen (CBB)

De CBB heeft het afgelopen jaar 4 maal vergaderd, waarvan 2-maal telefonisch. Daarnaast is er het afgelopen jaar ad hoc veel e-mail en telefonisch contact geweest tussen de leden van de commissie onderling en met leden van het NVKC-bestuur. Deze contacten betroffen verschillende onderwerpen die de belangen van laboratoriumspecialisten klinische chemie in het uitoefenen van hun beroep raakten. In het onderstaande een overzicht van deze onderwerpen.

De NVKC is aangesloten bij de Federatie van Beroepsorganisaties in de Zorg (FBZ). De FBZ verzorgt voor de leden van de NVKC de belangenbehartiging van de arbeidsvoorwaarden in de CAO-onderhandelingen met de werkgevers. Namens de NVKC worden door de CBB 2 leden in de FBZ afgevaardigd. In 2013 hebben dr. Snjezana Kos (namens alg.ziekenhuizen) en dr. Jaap Bakker (namens

UMC's) deze vertegenwoordiging ingevuld.

De rol van de FBZ en onze vertegenwoordiging daarin is het afgelopen jaar aanleiding geweest tot veel overleg met het bestuur van de NVKC. Onder andere n.a.v. de teleurstellende discussie met de FBZ over onze aanspraken op de AMS bestaat inmiddels de overtuiging dat de diversiteit aan beroepsgroepen die vertegenwoordigd worden in de FBZ er toe leidt dat de belangen van onze beroepsgroep daar vaak niet optimaal behartigd worden. Om die reden is er samen met de NVZA (Ned. Ver. Ziekenhuisapothekers) actief toenadering gezocht tot de OMS(Orde van Medisch Specialisten) en de LAD (Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband), vooral omdat deze organisaties primair de beroepsbelangen van medisch specialisten behartigen. De verkennende besprekingen die het bestuur in 2013 heeft gevoerd met de OMS/LAD geven voldoende perspectief. Gezien de federatievorming OMS/LAD, die de nodige aandacht van de OMS en LAD vraagt, worden begin 2014 de gesprekken weer opgepakt.

In de discussie over de AMS met o.a. de OMS en LAD werd de vraag gesteld hoe groot de extra kosten zijn die gepaard gaan met de invoering van de AMS voor klinisch chemici. In de huidige tijd kan dat mogelijk een belangrijk struikelblok vormen in de gesprekken met de NVZ (Ned. Vereniging van Ziekenhuizen) in de onderhandelingen over de AMS. Er is ons daarom gevraagd een enquête onder de leden werkzaam in Algemene en STZ-ziekenhuizen uit te schrijven waarin gevraagd wordt naar de arbeidsvoorwaarden regeling waaronder men valt. Deze ‘AMS-enquête’ werd eind 2012 uitgezet en is begin 2013 uitgewerkt. Belangrijkste conclusies waren dat de meerderheid van de collega's al in de AMS zitten (60%), m.n. in STZ-huizen en dat het ca. 1 miljoen euro/jaar kost om de overige collega's in de AMS te krijgen.

Een belangrijke taak van de CBB is de advisering en ondersteuning van laboratoriumspecialisten klinische chemie in geval van problematiek bij de uitoefening van hun professie. Dit kunnen zeer uiteenlopende onderwerpen betreffen. In 2013 hebben verschillende collegae een beroep gedaan op de commissie voor advies en ondersteuning. Met name het behartigen van de belangen van collegae betrokken bij fusie-trajecten zijn het laatste jaar redenen geweest om bij CBB aan te kloppen.

De CBB onderzoekt opties om toekomstige klinisch chemici onder te brengen op relevante werkplekken en daardoor te behouden voor de beroepsgroep. Het dreigende overschot is een omvangrijk probleem waar verschillende gremia binnen de vereniging mee geconfronteerd worden. Het zal een gezamenlijke inspanning van alle leden moeten zijn om te komen tot uitbreiding van de werkgelegenheid. Een project dat in 2011 is opgestart, en dat hierbij aansluit, betreft de breed opgezette werkgroep ‘Centrale Richtlijn Klinische Chemie’, het afgelopen jaar omgedoopt tot ‘Professionele Standaard Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde’. Doelstelling van de

werkgroep, waarin ook de CBB is vertegenwoordigd, is o.a. het opstellen van een nieuwe richtlijn voor het aantal benodigde laboratoriumspecialisten klinische chemie binnen een organisatie. Het afgelopen jaar is de 'Professionele Standaard' conform de NVKC procedure 'Reglement Organisatie, Ontwikkeling en Autorisatie Richtlijnen' tijdens de najaarsvergadering van de NVKC door de leden aangenomen. In de 'Professionele Standaard' is een rekenmodel opgenomen voor het bepalen van het aantal benodigde laboratoriumspecialisten klinische chemie in een laboratoriumorganisatie.

In de zomer verscheen een artikel in het Financieel Dagblad met als titel: 'Medische laboratoria aan de vooravond van fusiegolf'. Het artikel was gebaseerd op het Boer&Croon rapport waarin gesteld wordt dat de markt in Nederland nu extreem versnipperd is en gesuggereerd wordt dat in de toekomst slechts enkele grote medische laboratoriumketens overblijven. Het weinig genuanceerde en beperkt onderbouwde rapport heeft tot veel discussie geleid binnen de vereniging. Met het bestuur hebben ook de leden van de commissie hieraan hun bijdrage geleverd.

In het verlengde van bovenstaande discussie over het rapport van Boer&Croon en al eerder over het Plexus rapport uit 2010 is er het afgelopen jaar veel te doen geweest over de eerstelijns diagnostiek. Niet in de laatste plaats doordat de zorgverzekeraars de diagnostiek als speerpunt voor zorgverbetering hebben benoemd. Meer specifiek heeft m.n. zorgverzekeraar VGZ aangegeven dat er volgens hen aanzienlijke winst te behalen is door het efficiënter uitvoeren van laboratoriumdiagnostiek. Argumenten die zij hierbij aanvoeren stoelen veelal op de gegevens uit het Plexus-rapport waarbij specifieke gewezen wordt op de Duitse situatie waar door schaalvergroting goedkopere diagnostiek aangeboden kan worden. VGZ heeft daartoe de directie van ziekenhuizen uitgenodigd om met hen over dit onderwerp in gesprek te gaan om te onderzoeken welke verbetermogelijkheden er zijn. Vele collega's, waaronder ook leden van commissie, hebben de uitnodiging, namens de ziekenhuisdirectie, aanvaard en zijn bij de bijeenkomsten aanwezig geweest. Tijdens de discussie met VGZ werd aangegeven waar er twijfel was over hetgeen werd gepresenteerd maar ook waar er verbetermogelijkheden zijn. Met name het onderdeel waarin het vergelijk met Duitsland werd gemaakt leidde tot vele vragen en riep bij velen aanwezigen weerstand op. Op aandringen van het NVKC-bestuur en de commissie Beroepsbelangen is er een vervolgspraak gemaakt met VGZ. Dit mede door de OMS georganiseerde vervolg heeft in november plaatsgevonden. De NVKC en de NVMM hebben hierbij een presentatie verzorgd waarin de plaats en de kwaliteit van laboratoriumdiagnostiek in het huidige zorglandschap vanuit de twee laboratoriumdisciplines werd geschetst. In de presentaties werd nadrukkelijk een vergelijk gemaakt met het buitenland (incl. Duitsland) en werd goed onderbouwd aangegeven dat de Nederlandse situatie zich hier in positieve zin van onderscheidt.

De presentaties werden afgesloten met suggesties tot verdere efficiency- en kwaliteitsverbeteringen. Namens de NVKC werd de presentatie verzorgd door collega prof. dr. Ron Kusters.

Commissie Automatisering, Informatisering en Communicatie Technologie (AICT)

De Commissie Automatisering, Informatisering en Communicatie Technologie heeft in het verslagjaar 2013 zes keer vergaderd. De vergadering van juni was zoals inmiddels gebruikelijk in het Universitair Ziekenhuis van Antwerpen bij Prof. dr. V.O.M. van Hoof.

De samenstelling van de commissie is veranderd in het verslagjaar. Drie leden hebben de commissie verlaten; collega dr. Jan Dols heeft na vele jaren afscheid genomen van de Cie. AICT waarvan hij tevens meer dan 10 jaar de secretaris is geweest. Collega dr. Dirk Bakkeren is Dols opgevolgd als secretaris van de commissie. Daarnaast hebben de collegae dr. Frans van der Horst en dr. Wim Verweij de commissie verlaten. In september is de commissie versterkt met twee nieuwe leden, namelijk dr. Jacqueline Brinkman, Ziekenhuis Sint Jansdal, Harderwijk en dr. Ruben Smeets, UMC St. Radboud, Nijmegen en in december is dr. Ruben Musson, Meander Medisch Centrum, Amersfoort toegetreden. Daarmee is de commissie weer op sterkte om slagvaardig te kunnen blijven.

In februari is onder verantwoordelijkheid van de Cie. AICT de eerste voorlopige Nederlandse subset van LOINC en SNOMED codes vrijgegeven. Aan deze set is hard gewerkt door medisch microbiologen vanuit de NVMM en door klinisch chemici, ook van buiten de Cie. AICT. Deze dataset is gegenereerd vanuit een database welke is gemaakt en wordt beheerd door dr. Pieter-Jan Haas, arts-microbioloog (voorzitter Cie. ICT van de NVMM), tevens al enige jaren lid van de Cie. AICT.

Er bestond veel behoefte aan deze dataset vanuit laboratoria die de codeset (willen gaan) gebruiken voor onderling uitwisseling van laboratoriumtesten (aanvragen en uitslagen) middels Lab2Lab communicatie. Een aantal leden van de commissie heeft in maart 2013 overleg gevoerd met het bestuur (dr. Rob Jansen en prof. dr. Fred Sweep) over de mogelijkheid voor de SKML over een beheersorganisatie voor de NL-subset van LOINC codes en de randvoorwaarden hiervoor. Mede door het vertrek van dr. Rob Jansen heeft dit (nog) geen verder vervolg gekregen. In het verslag jaar is er geen verdere voortgang gemaakt om te komen tot de vorming van een beheersorganisatie. De behoefte om hiertoe te komen blijft evenwel onverminderd groot. De huidige basis voor de aanvraag van nieuwe LOINC codes, het onderhoud van de set, de distributie en helpdeskfunctie voor de NL-subset, is te smal en rust in feite op de schouders van slechts twee commissieleden (Bakkeren en Haas). Het belangrijkste obstakel om het project voor een beheersorganisatie van de grond te krijgen, is het gebrek aan startfinanciering.

Het uitwisselen van klinisch chemische resultaten, zoals bedoeld met de recente aanpassing van de geneesmiddelenwet, staat ook op de agenda van de Cie. AICT. Daarbij is het de bedoeling om tot een werkbare procedure te komen die tevens recht doet aan de afwegingen rond de privacy van patiënten. Eind 2013 is contact gelegd tussen VZVZ (de beheerder van het Landelijk SchakelPunt) en onze commissie. VZVZ wil in samenwerking met de KNMP en de NVKC de wederzijdse uitwisseling van gegevens tussen lab en apotheek verder vorm geven. De Cie. AICT wil een actieve rol in dit proces.

Verder heeft dr. Dirk Bakkeren, samen met Henk Breukelman van het klinisch laboratorium van het UMC Groningen, de Nederlandse vertaling van het LOINC lexicon gemaakt. Met directe toegang is de LOINC website search.LOINC.org en de download versie RELMA ook in het Nederlands raadpleegbaar.

Commissie Bedrijfsvoering

De Commissie heeft in 2012 twee keer vergaderd. Er werd begin van het jaar gepast afscheid genomen van dr. Johan Fischer die zich vanaf oprichting heeft ingezet voor de commissie en de laatste jaren als een voortreffelijke secretaris. In de loop van het jaar traden prof. dr. Ron Kusters, dr. Warry van Gelder en dr. Leo Jacobs (KCio) toe tot de commissie. De laatste in de positie van secretaris. Dr. Jacques Hens heeft te kennen gegeven het commissielidmaatschap te willen beëindigen.

De commissie heeft zich beziggehouden met een aantal langlopende zaken, waaronder 1e lijns diagnostiek, participatie in de NZa klankbordgroep honorariumtarieven (vrijgevestigd) specialisten, consultregistratie en Benchmark. In de wisseling van commissieleden zijn weinig nieuwe initiatieven ondernomen. De mogelijkheid ontstond om via Vektis een AGB code aan te vragen. In samenspraak met DBC onderhoud werden 6 nieuwe verrichtingcodes gedefinieerd. Het traject consultregistratie stond op een laag pitje. Uit een belangstellingspeiling bleek in de vereniging weinig animo voor een vervolg van het Benchmarktraject. Het besluit van integrale kostprijzen in te voeren per 2015 heeft de discussie rond honorariumtarieven naar de achtergrond gedreven. In het achterhoedegevecht is getracht de NVKC als partij nog zoveel mogelijk bij de NZA onder het voetlicht te brengen.

Binnen de NVKC is de clustervorming doorgevoerd. Met de nieuwe leden heeft de commissie weer vol elan nieuwe activiteiten opgepakt. De focus is hierbij gelegd op de recente wijzigingen in maximumtarieven welke zijn gebaseerd op een landelijke kostprijsinventarisatie bij de ziekenhuizen. Er zijn grote verschillen in de manier waarop deze data door de verschillende centra worden aangeleverd. Om tot meer representatieve tarieven te komen is het van belang dat de kostprijsdata op een correcte en eenduidige manier worden aangeleverd. De commissie is voornemens een bijeenkomst te organiseren om meer informatie te geven over het aanleveren van de kostprijsdata.

Daarnaast zal informatie worden verstrekt over de rekenmethodes die worden gebruikt om tot de uiteindelijke NZA tarieven te komen.

Commissie Medisch Laboratoriumonderwijs

De Commissie medisch laboratorium onderwijs streeft erna om een bijdrage te leveren aan voldoende gekwalificeerd laboratoriumpersoneel voor de klinisch chemische laboratoria en is hierbij een schakel tussen beroepenveld enerzijds en de medische laboratoriumopleidingen anderzijds. Dit doet zij door participatie in regionale en landelijke netwerken van onderwijs.

- De commissie is gesprekspartner van NVVP, NVMM en NVML in het platform laboratoriumonderwijs.
- De commissie is vertegenwoordigd in de LAL (Landelijke Adviescommissie Laboratoriumonderwijs MBO)
- De commissie is vertegenwoordigd in de paritaire commissie van Kenniscentrum PMLF die direct adviseert aan het ministerie van OCW.

Via deze netwerken wordt actief bijgedragen aan het onderhouden van de kwalificatiedossiers van de opleiding tot medisch analist en bijgedragen aan de versterking van de beroepskolom MBO/HBO voor analisten.

2013 kenmerkte zich als een jaar waarin energie gestoken m.b.t. behoud en onderhoud van de kwalificatiedossiers van de analistopleiding op MBO niveau.

In eerdere jaarplannen is melding gemaakt van dat de overheid stuurt op vermindering van het aantal MBO opleidingen (van 500 kwalificatiedossiers in 2010 naar 150-200 in 2015.) Dit betekent dat beroepsopleidingen worden samengevoegd dan wel komen te vervallen. Deze grote reorganisatie binnen het onderwijs loopt al jaren, waarbij er 2 problemen spelen die de laboratoria raken.

- Samenvoeging van de kwalificatiedossiers analist pathologie, analist medische microbiologie en analist klinische chemie tot 1 dossier biomedisch analist.
- Druk vanuit de overheid tot inkorten van MBO opleiding naar 3 jaar. (harmonisatie met Europese opleiding op vergelijkbaar niveau)

Na een krachtige lobby, vele vergaderingen via LAL en Paritaire cie in 2012 en 2013 is het gelukt om de MBO analistenopleiding te behouden voor een 4 jarige opleidingsduur. Wel is het vrijwel onvermijdelijk dat de 3 verschillende analisten opleiding behouden blijven. De huidige stand van zaken is dat de 3 uitstroomrichtingen gaan verdwijnen in 1 kwalificatieprofiel biomedisch analist. De discussie die momenteel plaatsvindt in de verschillende gremia, betreft de vakinhoudelijke verdeling van het vakkenpakket. Hoewel de opleiding 4 jaar blijft is er wel sprake van een ontzotting tussen de disciplines in het kwalificatiedossier analist. De clustering van de verschillende disciplines betekent ook dat er concessies gedaan zullen worden mbt diepgang van de te onderwijzen leerstof.

Als gevolg van deze majeure verandering in opleidingsland, staat ook revisie van het kwalificatiedossier analist (MBO), hoog op de prioriteitenlijst in 2014. Gelet op de omvang van dit project is de commissie in 2013 ook uitgebreid met collega dr. Wouter Tiel Groenestege.

Commissie PR en Communicatie, Werkgroep PR-KCio en Webredactie

Commissie

In 2013 is het voorzitterschap van de Commissie van dr. Dirk Bakkeren overgenomen door dr. Lianne Boesten en dr. Henk Russcher. Naast van dr. Dirk Bakkeren werd er ook afscheid genomen van dr. Karen de Vooght, dr. Martine Deckers en dr. Sietske Hogenboom. Dr. Dirk Bakkeren blijft als voorzitter van de Webredactie wel verbonden met de Commissie PR en Communicatie.

Na het afronden van zijn opleiding is dr. Andrei Tintu in de commissie gebleven, als KCio werd hij opgevolgd door dr. Mark Schellings. Versterking is verder gevonden in dr. Karin Nabbe en dr. Ralph Triepels. Deze laatste moest de commissie tijdelijk verlaten wegens een externe adviesfunctie. Per januari zullen 2 nieuwe leden intreden: dr. Joyce Curvers en dr. Angela Bikker.

Online publieksvoorlichting

In 2012 trok de publiekswebsite www.uwbloedserius ruim 611.000 unieke bezoekers (76% van het totaal), ofwel 1676 per dag. In 2013 waren dit er ruim 975.000 oftewel 2671 per dag. Na de verdubbeling van het bezoekersaantal in 2012 is dit wederom een forse stijging. Aan het begin van het verslagjaar lag het totaal aantal bezoekers op werkdagen aan het begin van de week structureel boven de 4000 per dag, om in maart de grens van 5000 te doorbreken en in oktober die van de 6000 met meteen een uitschieter naar 6367 op 28 oktober. Het minimumaantal bezoekers is vrijwel nooit minder dan 1500 per dag (in de weekenden).

De site kent een page rank van 5; dat betekent dat er relatief veel door andere partijen naar wordt gelinkt. Ter illustratie: een veel bezochte site als die van de Consumentenbond heeft een page rank van 6, Google heeft 9. De meest bezochte pagina betreft die van het 'aanvraagformulier'. Op deze pagina is het overzicht te vinden van de 270 meest aangevraagde laboratoriumonderzoeken, per test kan men doorklikken voor uitleg. De commissie heeft in 2013 weer een revisieslag gemaakt door bij een aantal testen waar dit tot nu toe niet het geval was referentiewaarden toe te voegen.

Veel bezoekers komen rechtstreeks bij een test terecht via een zoekmachine. Wie bij Google bijvoorbeeld ALAT of CRP intypt, krijgt als bovenste hit de teksten van uwbloedserius te zien.

Bij de veel gestelde vragen is dit jaar een pagina over bevolkingsonderzoek/screening toegevoegd.

Het aantal vragen dat de werkgroep Publieksvragen te beantwoorden kreeg, is wederom licht gestegen van 32 gemiddeld per week in 2012 naar 35 in 2013,

waarbij er uitschieters zijn tot 50 vragen per week. Dit blijft goed te 'handelen' met het huidige dienstrooster, zeker nu KCio's die in de laatste fase van hun opleiding onder begeleiding meedraaien. Dit over het algemeen naar tevredenheid, zo blijkt uit een 'exit enquête' die hen aan het einde van de opleiding wordt voorgelegd. Een aantal van hen is na de opleiding lid van de werkgroep gebleven.

Een bachelor student van de TU Twente heeft onderzoek gedaan naar de waardering van de antwoorden door de vragenstellers. Zij geven deze service gemiddeld een score van 8,3. De verdere conclusies en aanbevelingen uit het rapport zal de commissie nog nader bestuderen in het licht van de komende revisie van de website.

Nieuwe sociale media

Nu de nieuwe sociale media (NSM; webpagina, facebook, twitter etc) steeds meer in zwang komen, wil de NVKC niet achterblijven, maar tegelijkertijd is er terughoudendheid ten aanzien van de implicaties, met name op het gebied van tijdsinvestering. De commissie heeft daarom een workshop gevolgd die werd verzorgd door een communicatiebureau. Eens te meer werd duidelijk dat NSM deel uitmaken van de totale communicatiestrategie en dat ook hier doel, doelgroep en boodschap de onderleggers vormen. Een stagiair van het communicatiebureau heeft vervolgens een analyse gepleegd van de huidige situatie en hierover een rapport geschreven met een aantal nuttige aanbevelingen. Deze zullen worden meegenomen in de revisie van de website in 2014. Vooralsnog blijft de terughoudendheid t.a.v. de inzet van NSM in stand; wel worden nieuwsberichten op de website nu ook via twitter en facebook verspreid. Het contact met het communicatiebureau heeft geleid tot het aangaan van een 'PR abonnement' waarmee de commissie in december 2013 op proef is gestart (zie hieronder).

Website NVKC

Het aantal bezoekers op de verenigingswebsite www.nvkc.nl blijft stabiel op rond de 470 per dag. Het aantal unieke bezoekers is hier veel minder (37%); maar laat zich gemakkelijk verklaren door het feit dat het vooral leden zijn die op de site iets te zoeken hebben: vacatures, adressen, speciale bepalingen en documenten. De site heeft eveneens een page rank van 5.

Een aantal commissies van de NVKC heeft te kennen gegeven graag een eigen pagina op de site te willen om zich beter te kunnen profileren. De commissie PR heeft een inventarisatie gehouden naar de precieze wensen en deze zullen worden meegenomen in de revisie van de website in 2014. Op verzoek van de KCio's is de opleidingsafdeling op de besloten ledenpagina dit jaar al geherstructureerd en veel overzichtelijker gemaakt.

Eind 2013 werd het nieuwe portaal Bedrijf en Beroep geopend dat voortdurend word aangevuld met nieuws en achtergrondinformatie.

Naast de enquête over publieksvragen onder KCio's zijn er online enquêtes gemaakt voor de PAOKC consultverlening, de evaluatie van de verdiepingfase

opleiding nieuwe stijl voor opleiders en KCio's, alsmede voor onderzoeken naar bloedplaatjes en zwangerschapsdiabetes.

WieDoetWat-database en NL-subset van LOINC codes

In 2012 is een aanvang gemaakt met de invoering van een meer gestructureerde database voor bijzondere bepalingen, de WieDoetWat-db 2.0, waarbij elke bepaling werd voorzien van een LOINC code, een door de beheerders vastgestelde Nederlandse vertaling van de LOINC 'Long Name' en van een prijs. Het project van de WDW-db heeft daarmee een nauwe relatie gekregen met het project van de Nederlandse Subset van LOINC codes; een project van de Cie. AICT van de NVKC.

In 2013 heeft collega dr. Gerard Steen ivm zijn pensionering zijn bijdrage aan de NL-subset van LOINC codes afgerond. Gerard Steen heeft een aantal jaren op rij zeer bijgedragen aan de NL-subset van LOINC codes.

In dit jaar is de heer H. Breukelman, gespecialiseerd analist van het UMC Groningen, door collega Prof. dr. Ido Kema in de gelegenheid gesteld om bij te dragen aan de WDW-database en de LOINC codetabel. Dit heeft geleid tot meer structuur waarbij ook vaak direct met laboratoria is gecommuniceerd die nieuwe testen in de WDW-db 2.0. De WDW-db 2.0 kent eind 2013 meer dan 3000 aangeboden bijzondere testen, verdeeld over 40 laboratoria en 1622 verschillende LOINC codes.

De database is in 2013 ook opengesteld voor andere dan klinisch chemische laboratoria. Met name apotheek- en immunologische laboratoria hebben hiervan gebruik gemaakt.

De oude WDW-db 1.0 is gestript voor alle bepalingen die zijn opgenomen in versie 2.0. In het laatste kwartaal van 2013 zijn alle onderzoeken waarvoor nog geen LOINC code beschikbaar is, onder een tijdelijk nummer (geen LOINC code) opgenomen in de WDW-db 2.0. Begin 2014 zal de oude WDW-db 1.0 geheel worden afgesloten en verwijderd van de webpagina.

De beheerders van de NL-subset hebben gemerkt dat door de voortvarendheid waarmee dit jaar verzoeken voor LOINC codes zijn ingediend bij het Regenstrief Institute (de beheerder van de LOINC database) dat het Regenstrief Institute en de door hen geraadpleegde experts, niet in staat zijn om binnen de oorspronkelijke termijn van ongeveer 6 weken uitsluitsel te geven over de toekenning van een LOINC code. Dit komt mede door de aanvraag van meer dan 1000 codes in 2013, waaronder heel veel codes voor exotische testen van metabole laboratoria door collega Dr. F Vaz.

Hierover wordt overigens door het Regenstrief Institute op constructieve wijze over gecommuniceerd met dr. Bakkeren. Eind 2013 zijn bij de aanbieders van testen in de WDW-db voorstellen verzameld bij de aanbieders van testen in de WDW-db voor verder verbeteringen van de WDW-db 2. Zo zal het onderhoud van met name de vermelde prijzen worden aangepakt. Naar verwachting zal dit in 2014 leiden tot een versie 2.1 van de WDW-db.

App

Na een enthousiaste ontvangst tijdens de ALV van het 60-jarig jubileum van de NVKC in 2012, is de NVKC app beschikbaar gesteld aan alle labs in klinisch chemisch Nederland. De app is al door 11 laboratoria aangeschaft waarvan 3 deze al vrijgegeven hebben voor gebruik in de kliniek. Na 1.5 jaar ontwikkelen begint de app steeds volwassener te worden en staat er voor de eerste helft van 2014 een grote update gepland. Klinisch chemici zijn van nature (technologisch) vooruitstrevend en zeer kritisch aangaande analyses, daarom willen we er ook voor zorgen dat onze informatie te allen tijde up-to-date is en blijft. De app (en zeker de nieuwe versie) kan als tool ingezet worden om deze ambities te verwezenlijken, zichtbaarheid in de kliniek en daarbuiten te vergroten, en onze faciliterende functie meer kracht bij te zetten

Overig PR

Zelftesten

Samen met de werkgroep Zelftesten KNMP/NVZA/NVVC is meegewerkt aan onderzoek van de Consumentenbond naar een drietal zelftesten: Cholesterol, Blaasontsteking en Zwangerschap. Deze zijn in een drietal klinisch chemische laboratoria onderzocht op betrouwbaarheid. De kwaliteit bleek wisselend. De Consumentenbond heeft aan de onderzoeken een drietal publicaties gewijd in drie van hun thematische tijdschriften. Besloten werd om dit thema tot onderwerp van het proefabonnement PR te maken, met als resultaat een spraakmakend interview in de Metro met PR voorzitter Boesten. Dit artikel werd door diverse media overgenomen:

Online:

- Tros Radar: <http://www.trosradar.nl/nieuws/archief/detail/article/kwaliteit-zelftests-laait-te-wensen-over/>
- NPHF: <http://www.nphf.nl/actueel/nieuws/131212/Zelftests-zeer-wisselend-van-kwaliteit/>
- Metro: <http://www.metronieuws.nl/nieuws/doe-het-zelftest-zijn-vaak-weggegooid-geld/SrZmlk!bjBrJwey7rk/>
- Reuma Arnhem: <http://www.reuma-arnhem.nl/rpva/zelftest-zeer-wisselend-van-kwaliteit/> Social media:
- Metro: <https://twitter.com/Metro/status/410677633761173504>

Tevens is dr. Lianne Boesten begin januari 2014 geïnterviewd door Laboratorium Magazine aangaande dit onderwerp.

CZ

Eind 2013 werd duidelijk dat zorgverzekeraar CZ slechts een beperkt aantal glucosemeters wil vergoeden, waarvan een aantal niet voldoet aan de kwaliteitseisen die de beroepsgroep stelt. Hierover is vanuit de commissie PR veelvuldig overleg geweest met de Diabetesvereniging Nederland, CZ en ook interne experts binnen de vereniging. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een spoedoverleg tussen CZ, DVN en NVKC. Dr. Darryl Telting behartigde de belangen

namens de NVKC, waarbij vooroverleg was geweest met diverse gremia en personen binnen de vereniging (Commissie PR en Communicatie, Commissie Kwaliteit, Dr. Robbert Slingerland, Dr. Marc Thelen). In dit gesprek kwam naar voren dat het inkoopbeleid van 2014 vast staat. Echter, in 2014 wil CZ met de NVKC in gesprek met als doel te komen tot een uniforme meterkeur en om te kijken of de NVKC kan adviseren ten aanzien van hun inkoopbeleid 2015. Een en ander zal vorm krijgen in een rondetafelgesprek in 2014. Intussen staat het laboratoria vrij om individuele patiëntenmeters (af) te keuren.

Verstandig Kiezen

Op de valreep hebben NVKC/VAL kunnen aanhaken bij het SKMS (Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten) project Verstandig Kiezen van de OMS: dit project is gebaseerd op het Amerikaanse Choosing Wisely waarbij het gaat om kwaliteit en kostenbeheersing in de zorg. De PR Commissie had zich zelf al voorgenomen om dit voor 2014 op het programma te zetten, maar door dit initiatief van OMS is het in een stroomversnelling geraakt na een oproep aan de leden is een werkgroep geformeerd en zijn de eerste 10 onderwerpen voor verstandige laboratoriumdiagnostiek geformuleerd.

Patiëntenverenigingen

Naar aanleiding van de gelegde contacten met de Diabetes Vereniging Nederland (DVN) is er een voorstel gemaakt om voor diabetespatiënten in Nederland online inzichtelijk te maken bij welke klinische chemische laboratoria zij hun glucosemeter kunnen laten controleren. Dit voorstel is na goedkeuring neergelegd bij de webmaster en wordt verder ontwikkeld. Directeur en contactpersoon bij DVN Maarten Ploeg heeft afscheid genomen en is opgevolgd door de heer Olof King, met wie inmiddels uitgebreid contact is geweest o.a. aangaande het CZ vraagstuk (zie hierboven). In 2014 zal contact gelegd worden met nieuwe verenigingen.

Labquiz NTVG

In 2013 zijn de volgende quizzen geplaatst:

- Koolhydraatdeficiënt transferrine en ethylglucuronide. Markers van alcoholgebruik. Erik P. Paling en Leendert J. Mostert; Ned Tijdschr Geneesk. 2013;157:A5713
- Specifiek-IgE-bepaling bij voedselallergie. Jacquelin J.G. Hillebrand, W.M.A.J. (Jeroen) Miesen; en A.H.L. (Leontine) Mulder. Ned Tijdschr Geneesk. 2013;157:A5988
- Diagnostische waarde lipase bij acute pancreatitis. Lenneke Prinzen, J.C.A. (Yolande) Keulemans en Otto Bekers; Ned Tijdschr Geneesk. 2013;157:A6432
- Zwangerschapstesten: Urinetest versus bepaling in bloed. Willeke Franke, Leonie van Rheeën-Flach en Madelon M. Buijs; Ned Tijdschr Geneesk. 2013;157:A6336
- Leveraandoeningen bij volwassenen: ALAT en ASAT. Susanna M.I. Goorden, Tineke E. Buffart, Annemieke Bakker en Madelon M. Buijs; Ned Tijdschr Geneesk. 2013;157:A6443

- Als je creatinine laat bepalen, dan ook altijd ureum? Marloes van Zwam, Jack F.M. Wetzels, Hans L. Willems; Ned Tijdschr Geneesk. 2013;157:A6357
- Reticulocyten bij de diagnostiek van anemie. Connie Heiligers-Duckers, Philo T. Werner en Marlea E.P. van Drunen; Ned Tijdschr Geneesk. 2014;158:A6313

Werkgroep PR KCio

De werkgroep heeft gedurende 2013 drie nieuwe leden mogen verwelkomen: dr. Rolf Verheul, dr. Elske Kusters en dr. Alice Gerrits. De werkgroep heeft afscheid genomen van dr. Andrei Tintu en dr. Lenneke Prinzen die de opleiding hebben afgerond. Tintu heeft zijn voorzitterschap overgedragen aan dr. Mark Schellings.

Wikipedia

De werkgroep heeft zich dit jaar actief bezig gehouden met het opstellen of aanvullen van teksten voor Wikipedia. Wikipedia is een (meertalige) online encyclopedie waarin iedereen kennis kan toevoegen. Er is, in navolging van Kiesbeter, een lijst opgesteld met testen die door de werkgroep beschreven dienden te worden. De testen hebben een prioritering gekregen. Gedurende 2013 zijn er door de werkgroep ongeveer 60 nagekeken en eventueel herschreven. Het schrijven van de testen voor Wikipedia loopt over het algemeen voorspoedig. Een moeilijke factor is het feit dat het een open forum is en iedereen zonder jouw toestemming de teksten weer kan aanpassen/veranderen. Op een aantal incidenten na lijkt dit niet op grote schaal te gebeuren. Vanuit de Wikipedia is wel eerst bezwaar gemaakt dat wij als "werkgroep" opereren, echter toen men zag dat het substantiële bijdrages waren, heeft men dat zo gelaten/getolereerd. Bij iedere beschreven test worden er verwijzingen geplaatst naar de Publiekssite van de NVKC.

LOCA

Tijdens het Landelijk Coassistentencongres in het voorjaar van 2013 zijn verschillende KCios vanuit de werkgroep aanwezig geweest. Op de beurs werd een stand "bemenst" waarbij een flyer werd verstrekt, het aantal buizen in een bak geraden kon worden, deelgenomen kon worden aan een prijsvraag over laboratoriumdiagnostiek. Er zijn minstens 200 coassistenten in aanraking gekomen met het vakgebied. Er is tijdens de beurs vooral veel PR geweest voor het vak zelf. Aan veel coassistenten is uitgelegd waarin de KC hem/haar kan bijstaan in het uitoefenen van zijn vak. Voor velen was dit een eyeopener.

Historische Commissie

De commissie vergaderde in 2013 tweemaal in de samenstelling zoals vermeld in de Almanak 2013. Daarbij werden de volgende onderwerpen besproken: 1. De stand van zaken met betrekking tot de opslag van instrumenten met een zekere historische waarde. Onze eigen opslag bevindt zich voornamelijk in het Amphibia Ziekenhuis in Oosterhout, deels in verschillende ziekenhuizen en deels in Museum

Boerhaave in Leiden. Met de laatste instelling werd gesproken over mogelijke uitbreiding van de opslag aldaar. Het antwoord daarop was negatief.

2. De website oude instrumenten. De bijdrage aan beschrijvingen van deze instrumenten van actieve en gepensioneerde klinisch-chemici is, helaas, teleurstellend. Wel is er in 2013 door de webmaster een bezoekersregistratie op de site geïnstalleerd. Hieruit is gebleken dat onze website bezocht wordt, ook vanuit het buitenland, maar dat het aantal bezoeken beperkt is. De commissie is voornemens om hiermee in 2014 aan de slag te gaan, mogelijk ook met een Engelse versie. Vanuit Museum Boerhaave is belangstelling getoond voor onze website.
3. Er is een begin gemaakt met het opnemen in de website van een lijst met, historisch gezien, belangwekkende publicaties. In dit verband dient ook de discussie over het mogelijk te schrijven vervolg op het boek: *Klinische Chemie in Nederland, 1947 - 1997*, genoemd te worden. Deze discussie is nog zeer rudimentair.
4. De voorzitter woonde op uitnodiging een vergadering bij van het zogenaamde Domus-overleg van de Vereniging voor Medische Geschiedenis (voorzitter: prof. dr. Mart van Lieburg), een overleg gevormd door historisch geïnteresseerden in de medische en medisch-ondersteunende disciplines. Doel van dit overleg is te komen tot een bundeling van activiteiten met relevantie voor de geschiedenis van de medische wetenschap. Er is in dezen reeds een aanzet gemaakt voor een website waarin allerhande zaken beschreven worden. Daaronder dus ook die van de NVKC. In 2014 zal dit overleg worden voortgezet.

5. Van de hand van commissielid dr. Pierre Demacker verschenen in 2013 twee publicaties in ons tijdschrift over vrouwen in de klinische chemie (januari-nummer). Daarnaast verschenen in het oktober-nummer van 2012 een tweetal artikelen van drs. Jacques Heeren over Otto Folin en over klinisch-chemische leerboeken.

Commissie Buitenland

De Commissie Buitenland bestaat, naast uit de national representative voor IFCC en EFLM en de voorzitter van het NVKC bestuur, uit leden die zitten in de belangrijkste internationale gremia. De commissie komt op ad hoc basis bijeen, meestal voorafgaand aan grote internationale congressen. De commissie houdt zich bezig met:

- beleidsmatige ontwikkelingen binnen EFLM en IFCC
- beoordelen van kandidaten voor de Executive Boards van EFLM en IFCC
- zoeken naar parallellen tussen en leggen van verbanden naar nationale en internationale ontwikkelingen
- voordragen van leden voor strategisch belangrijke commissies en werkgroepen
- voordrachten voor internationale prijzen.